

«ДОНБАСС АРЕНА»

Конференц-сервис

Одно из направлений деятельности стадиона «Донбасс Арена» – организация и проведение деловых мероприятий: конференций, конгрессов, тренингов и семинаров. Для этого стадион располагает залами различной вместимости (от 10 до 1 000 человек), которые легко трансформируются в соответствии с форматом мероприятия. В вашем распоряжении профессиональное конференц-оборудование, способное обеспечить качественную работу и повысить статус проводимого тренинга или семинара. Вы можете рассчитывать также на высококлассный кейтеринг, помощь хостес, стоардов и парковщиков.

Профессиональные конференц-менеджеры сформируют для вас индивидуальный бизнес-пакет и спланируют мероприятие любой сложности.

Созданные для проведения различных мероприятий самого высокого уровня – конференций,

собраний, бизнес-форумов, круглых столов, – пространства залов Diamond, Gold, Silver отличаются удивительным разнообразием, особой атмосферой и многофункциональностью.

Конференц-зал на 180 человек обладает хорошими акустическими и техническими характеристиками, оснащен современным оборудованием и идеально подходит для проведения эффектных бизнес-презентаций и пресс-конференций с участием представителей СМИ.

Уютные и многофункциональные VIP-ложи рассчитаны на проведение деловых переговоров, тренингов или совещаний на 20-25 персон. Современная обстановка создает комфортную рабочую атмосферу для переговоров или бесед в узком кругу.

Мы предоставляем бесплатное консультирование и обеспечиваем индивидуальный подход к организации каждого события.

Стадион «Донбасс Арена»
www.donbass-arena.com

83048, Донецк, ул. Челюскинцев, 189-е
тел. 062 3888883, +38 (067) 544-54-94
e-mail: conference@donbass-arena.ua

ВІСНИК УСПП

БЮЛЕТЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗУ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

Серпень 2010

№3(21)

ЗМІСТ

Ефективний діалог з владою як запорука успішного розвитку бізнесу	2
Інноваційна політика – основа конкурентоспроможності економіки Анатолій Кінах	3
Спілці орендарів і підприємців України – 20 років	4
Для інновацій нужны стимулюючие факторы Олег Рогоза	5
Із виступлення Александра Хохотви	5
Із виступлення Геннадія Гришина	5
Бійтесь маленьких доходів Антон Засепін	6
Гроші потрібно вкладати в знання Валентина Зубко	7
Ніші на українському ринку займають іноземні компанії. Володимир Дмитришин	8
Следующий экономический кризис случится через 8 лет. Александр Кенджуков	8
Стране нужны ВТО-каникулы Валентин Ландиник	9
Інтерв'ю Олександра Атаманенка	9
Фоторепортаж	10
Ділова спільнота Польщі та України об'єднують зусилля	12
Промисловці України та Придністров'я змінюють співпрацю	12
Підстав очікувати покращення підприємницького клімату проект Податкового кодексу не дає	13
Проект Податкового кодексу викликає двояке почуття. Світлана Корнілова	14
Спрощена система оподаткування: як знайти баланс між інтересами держави і бізнесу? Олексій Молдован	16
Чи стимулюватиме "податкова конституція" бізнес?	18
Бізнес є головним рушієм розбудови держави Леонід Козаченко	20
УСПП слідкуватиме за вирішенням «МАФіозного» питання в столиці	22
Підприємці Києва – за прозорість дозвільних процедур. Роман Солодкий	22
Нові бренди України та її міст: виклик часу та платформа для співробітництва. Валерій Пекар	23
Україна – бренд. Андрій Федорів	24
Конкурувати чи співпрацювати? Сергій Чумаченко	25
Як подолати протиріччя серед організацій роботодавців? Віктор Хмільовський	26
Життя регіонів	28
Бути чесним щодо клієнтів – ось рецепт успіху Роман Воловик	31

Ефективний діалог з владою як запорука успішного розвитку бізнесу

Рік тому на сторінках «Вісника УСПП», готуючись до традиційного свята ділової спільноти – Дня підприємця, ми говорили про надбання Союзу у справі захисту прав та інтересів бізнесу. Нині повторимо те, що є, на наш погляд, головною рисою УСПП – це готовність надати допомогу в будь-який момент кожному бізнесмену, підтримати його у протиборстві чи то з бюрократами, чи то з рейдерами або недобросовісними конкурентами, чи то з органами контролю та перевірок, чи то з неефективною системою господарювання.

Союз активно долучається до вдосконалення законодавчого поля, формування збалансованої податково-бюджетної, регуляторної і соціальної політики, поліпшення інвестиційного клімату, зміцнення безпеки бізнесу.

Запорукою підприємницького успіху, без сумніву, є ефективний діалог з владою. «Розумна влада, – переконаний президент УСПП Анатолій Кіnah, – має бути зацікавлена у побудові партнерських відносин з тими, хто забезпечує стабільність та процвітання країни, створює нові робочі місця, наповнює державну скарбницю, є опонентом влади під час прийняття важливих економічних рішень. Підприємницька спільнота нині її є таким партнером для влади».

Ефективна розбудова такого діалогу триває. На договірних засадах поновлено «живі» форми спілкування з Кабінетом міністрів України, Державною податковою адміністрацією, Державним комітетом з питань регуляторної політики та підприємництва, Антимонопольним комітетом, Національною комісією регулювання електроенергетики, Донецькою обласною державною адміністрацією.

Серед останніх важливих досягнень УСПП у сфері захисту прав та інтересів підприємців – законодавча ініціатива президента України щодо скорочення термінів проведення планових і позапланових перевірок бізнесу органами державної податкової адміністрації, врахування зауважень ділової спільноти при підготовці закону України «Про здійснення державних закупівель». Сьогодні за участі Союзу готується законопроект з легалізації грального бізнесу в Україні, активно захищаються права власників малих архітектурних форм, відстоюються інтереси платників податків у новому Податковому кодексі України тощо.

Важко переоцінити роль підприємців у здійсненні економічних реформ, їхній вплив на формування, становлення та розвиток національної економіки. Це люди, які своєю невтомною працею, завдяки ініціативі, енергійності, вмінню ризикувати і долати труднощі, активно сприяють розв'язанню важливих соціально-економічних завдань поступального розвитку нашої країни.

Бізнесменів без перебільшення можна назвати рушійною силою суспільного та економічного розвитку держави. На їхніх плечах тримається не лише економіка, а й уся суспільна система.

Підприємництво створює фундамент для зміцнення середнього класу, основою формування якого є малий та середній бізнес.

Напередодні професійного свята – Дня підприємця, яке щорічно на державному рівні відзначається у першу неділю вересня, бажаємо оптимізму, витримки, успіху та наполегливості у розбудові економіки країни, зміцненні демократичного суспільства.

Український союз промисловці і підприємців приділяє велику увагу проведенню структурних реформ в економіці, її модернізації та переходу на інноваційну модель розвитку, адже розуміє: без належного стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності відчутного зростання вітчизняної економіки не буде.

Правління УСПП розглянуло питання інноваційної політики як основи зростання конкурентоспроможності економіки України на військовому засіданні, що відбулося у Донецьку у червні.

Інноваційна політика – основа конкурентоспроможності економіки

Анатолій Кіnah, президент УСПП

Інноваційна політика є одним із найважливіших стратегічних напрямів, від якого залежить конкурентоспроможність економіки України, якість життя громадян, місце країни у світовому розподілі праці. Сьогодні як ніколи надто важливо перейти від комплексу антикризових ситуативних заходів до стратегії розвитку, де домінуюватиме економіка з високою інтелектуальною складовою.

Для нас не є секретом, що моральний та фізичний знос основних фондів у промисловості досяг свого піку. У транспорті зв'язку він сягає 82%, у металургійному комплексі – 62–63%, хімічному комплексі – 68%, машинобудуванні – 69%. Це дуже тривожні дані. Закінчився радянський запас міцності, і необхідно створювати умови для нового витка зростання.

Сьогодні можна констатувати, що, вступивши до СОТ без програм адаптації ризикованих галузей економіки, без відпрацювання механізмів державного протекціонізму, без чітких параметрів ефективної експортної політики, ми суттєво втрачаємо наші позиції на внутрішньому ринку. Країна залишається імпортозалежною. Замість створення економіки з високими конкурентоспроможними характеристиками ми віддаємо свій ринок іноземному виробнику.

Для нас дуже важливо, щоб Україна як держава розвивалася на основі грамотної інноваційної стратегії та цільових системних програм. Треба виходити на чіткі механізми державного менеджменту. На жаль, тривають спроби створити держкомітет з науки і техніки, міністерство з інновацій – і все це у відриві від аналізу ситуації, можливостей і пріоритетів центральних і місцевих органів влади. Було б правильно, щоб Президентові країни запропонували обговорити тему управління інноваційними, інвестиційними процесами щонайменше на засіданні Комітету з економічних реформ, а краще – у Раді національної безпеки і оборони України.

Пріоритет номер один в Україні – це енергозбереження, енергоефективність. Вони потребують модернізації економіки, основних фондів, технічного, технологічного переозброєння, підвищення продуктивності праці, підготовки з урахуванням сучасних світових стандартів кваліфікованих трудових кадрів.

У нас досі триває дискусія, чи є різниця між пільгою та стимулом. Усі держави використовують у своїй політиці стимули: податкові, інвестиційні, цінові тощо. Окрім напрямом діяльності будь-якої влади є розумний державний протекціонізм. І завдання промисловості спільноти – вимагати таких дій від влади.

Чому до сьогоднішнього дня в Україні не працює податковий вексель? Це механізм, який використовує увесь світ. Як можна організувати інвестиційний проект, коли в інвестора вимагають оплатити відразу 20% вартості виробництва, яке він збирається побудувати в Україні? Безумовно, в таких умовах мало бажаючих працювати. Чому до сьогоднішнього дня не діє механізм критичного

Анатолій Кіnah, президент УСПП

Великі проблеми в економіці

створює енергоефективність ВВП, на одицію ВВП, у порівнянні із сусідами з східної Європи, ми витрачаємо в 2-3 рази більше енергії.

В державі відсутнє те, що ми називаємо інноваційною інфраструктурою. На сферу інновацій не працюють податкова, грошово-кредитна, бюджетно-фіскальна політика, єдині не спрямовані стимулюючі заходи державного протекціонізму. За 2008–2009 рр. Україна ще нижче опустилася в світовому рейтингу конкурентоспроможності – на 82 місце, втративши за останній рік 9-10 пунктів. В 2009 р. падіння обсягу внутрішніх

За 20 років відбувалися дуже хаотичні, часто кон'юнктурні зміни навколо діяльності технологічних промислових парків, спеціальних економічних зон. Ці механізми використовуються всім світом і апробовані як дуже важливий фактор отримання інвестицій, вироблення інноваційних продуктів.

Необхідно виходити на системні дії з ухваленням ефективного законодавства, що регулює розвиток зон пріоритетного розвитку та технопарків, створює стимули для інвесторів. Для прикладу, Польща, вступаючи в ЄС, добилася права продовження функціонування на своїй території порядку 15 вільних економічних зон на найближчі 10 років.

імпорту? Якщо в країні не виробляється високоекспективне технологічне устаткування, необхідне для випуску конкурентоспроможної продукції, для імпорту такого обладнання має бути «зелена вулиця». Лише так можна здійснювати модернізацію економіки, відновлення основних фондів. Потрібна нульова ставка ПДВ і мінімальна митна ставка з тим, щоб простимулювати модернізацію конкретної галузі. Чому до сьогоднішнього дня в Україні немає доступу до кредитних ресурсів? Яким чином буде підсилено довіра громадян до банків з тим, аби мати цей ресурс? Говорити про реалізацію середньострокового інвестиційного проекту при кредитній ставці в гривні 18–20% івище – це марна справа. На таких умовах проект ніколи не буде реалізований.

Чому не говоримо про тверді стимули, які вкрай необхідні для прискореної амортизації основних фондів? Про стимули реінвестування прибутків підприємств? Чому ми не використовуємо досвід багатьох країн, коли при кредитуванні комерційним банком інвестиційного проекту цей кредит фіксується в нормах обов'язкового резервування? Таких «чому» дуже багато. Саме тому вкрай потрібний надійний і довірливий партнерський зв'язок влади і бізнесу.

Сталий розвиток України як незалежної держави, що прагне досягнути відповідного рівня конкурентоспроможності економіки, важко уявити без динамічного та гармонійного економічного зростання кожного регіону. УСПП високо цінує те, що потужна в промисловому та науково-технічному сенсі Донецька область позиціонується сьогодні як регіон пріоритетної інноваційно-інвестиційної політики.

Нині в Донецькій області впроваджуються більше 200 інвестиційних проектів загальною вартістю понад 3,5 млрд. долларів. Основна частина проектів реалізується в базових галузях промисловості (металургії, вугільній промисловості, енергетиці, хімії, нафтопереробній, машинобудуванні, промисловості будівельних матеріалів тощо). Сюди можна додати ринок нерухомості та інфраструктурні проекти в рамках підготовки області до проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу Євро-2012. Реалізація інвестиційних проектів передбачає створення близько 28 тис. нових та збереження 50 тис. діючих робочих місць.

Відзначимо, що експерти провідних європейських компаній називають донецький регіон як найперспективніший щодо застачення інвестицій та реалізації масштабних проектів. Таким чином, у регіонального бізнесу, владних структур і УСПП є шанс об'єднати зусилля і продемонструвати високу ефективність партнерства влади і бізнесу в реалізації вкрай необхідних регіону та країні інноваційних програм. Закликаю вас до такої роботи.

Спілці орендарів і підприємців України – 20 років

13 липня виповнюється 20 років найстарішому вітчизняному об'єднанню роботодавців на національному рівні – Спілці орендарів і підприємців України, очолюваній Заслуженим економістом України Віктором Хмільовським. Фундатори Спілки творували шлях руху підприємців і роботодавців, розробляли перші проекти ринкових законів та інших нормативно-правових актів, покликаних сприяти започаткуванню власної справи, зокрема на засадах оренди державного і комунального майна. У Спілці були розроблені перші методологічні рекомендації бізнесменам-початківцям, тут сприяли утвердженням норм цивілізованого соціального діалогу на українських теренах.

СОПУ й нині лишається однією з провідних організацій роботодавців, за плечима якої – неоцінений досвід двох десятиліть обстоювання інтересів ділової спільноти. Вітаємо колег та однодумців зі славетним ювілеєм!

Для інновацій нужны стимулюючі фактори

Олег Рогоза, председатель Правления регионального отделения УСПП в Донецкой области

Для успішного розвиття інновацій недостаточно призовів і декларацій, должны быть задействованы экономические факторы – прежде всего для бізнеса, целенаправленная политика всесторонней поддержки інноваций со стороны государства. Процесс інновационного развития должен состоять из двух этапов. Прежде всего государству необходимо создать для бізнеса такие условия, когда заниматься інновациями будет выгоднее, чем тратить силы, финансы, энергию на сбережения существующего порядка вещей. Второе – найти ресурсы и возможности для системной поддержки інноваций на всех уровнях государственного управления, почувствовать баланс интересов бизнеса и государства. Обычно в этом вопросе возникает ряд рисков и опасений. Как не перегнуть палку? Как не подвести государственный бюджет? Куда направить средства и кому доверить управление? Как подготовить квалифицированные інновационные кадры? Пришло время радикальных изменений формата отношений государства и бизнеса, и этот диалог должен быть конструктивным, без элементов конфронтации и противодействия. Именно такое сотрудничество даст возможность государству обеспечить качественный уровень жизни граждан, а бизнесу – новый импульс

Олег Рогоза, председатель правления регионального отделения УСПП в Донецкой области

Із виступлення Александра Хохотови, замісителя председателя Донецької облгосадміністрації

Экономика любого государства не может функционировать без динамичного роста регионов. Донбасс обеспечивает более 20% общегосударственного объема промышленного производства и остается одним из крупнейших субъектов внешнеэкономической деятельности в Украине. Сегодня необходима четко сформированная інновационная политика региона, которая предусматривает создание условий для разработки и внедрения інноваційных технологий в базовых отраслях промышленности, обеспечение и стимулирование поддержки развития малых інноваційных предприятий, поддержку фундаментальных научных исследований и коммерциализацию прикладной науки, повышения інноваційной культуры общества. Убежден, что совместная работа с УСПП и ее региональным отделением, а также решения, выработанные по результатам выездного заседания правления Союза, играют важную роль в развитии інноваційной деятельности не только в Донецкой области, но и Украине в целом.

Із виступлення Геннадия Гришина, замісителя мэра Донецка

Экономику Донецка представляют более 200 крупных промышленных предприятий с объемом реализации 60 млрд. грн, около 370 строительных организаций, более 12 тыс. предприятий малого бизнеса. На долю города приходится 38% экспорта, около 45% импорта области. Продукция предприятий города экспортirуется в 93 страны мира.

В 2009–2010гг. мы приняли программу інвестиційного розвитку города до 2020 г. и комплексную программу енергосбережения. В рамках інвестиційной программы сформирован перечень проектов из 137 проектов на сумму свыше 70 млрд. грн. Донецкая городская власть приветствует намерения деловой общественности, в частности представителей УСПП, активно участвовать в реализации эффективных інноваційно-інвестиційных проектов.

Український союз промисловців і підприємців та Донецька обласна державна адміністрація під час військового засідання правління Союзу в Донецьку підписали угоду про співпрацю та партнерство.

Сторони домовилися додати спільні зусиль щодо зростання економічного потенціалу Донецької області, створення нових робочих місць, подальшого розвитку малого та середнього бізнесу, залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій, проведення професійної підготовки працівників, фінансово-кредитної підтримки ефективно працюючих підприємств, розвитку науки та освіти, активної участі у підготовці III Міжнародного інвестиційного саміту в Донецьку.

Антон Зацепін, радник віце-прем'єр-міністра України

Бійтесь маленьких доходів

Антон Зацепін, аспірант Національного інституту стратегічних досліджень, радник віце-прем'єр-міністра України

Неодноразово доводилося чути: треба прирівняти інноваційний шлях розвитку до національної ідеї. У більшості випадків це красиві слова, за якими нічого не стоїть. У країні розроблена не одна стратегія, не одна довгострокова програма. Але у восьми випадках з десяти вони щонайменше залишилися на папері, щонайбільше реалізовані в настільки перекрученій формі, що говорити про них марно. В економічному сенсі країна так і не знає, куди рухатися, на чому сконцентруватися. Гроші з бюджету йдуть у пісок, кредити МВФ туди ж, ніякого відчутного продукту в результаті не залишається. Феодальне і дрібновласницьке мислення перемагає всі найбільш благі наміри і найрозумніші ідеї.

Підприємців, на яких має триматися стабільність економіки, останніми роками заганяли в кут, обкладаючи новими податками й нормативними алогізмами. Природно, вони були змушені йти в тінь, ховати зарплати і застосовувати воїстину новаторські технології у справі відхилення від податків. На розум приходить казка «Чиполліно» з податками на дощ, грім і повітря: «Неподобство! Ми ввели податок на повітря – вони стали менше дихати!». Так чим мають займатися підприємці – винаходом схем із виживання або створенням нових продуктів?

У фінансовому менеджменті є одне цікаве твердження: «Не бійтесь великих витрат, бійтесь маленьких доходів». Воно так само справедливо як для держави, так і для підприємця. Інновація має приносити великий доход, і неважливо, стосується вона країни, регіону, міста або виробництва окремого продукту.

Торговельне сальдо в державі є негативним. Виробництво зростає дуже повільно. Сусіди гарячково захищають свої ринки. На чому буде заробляти Україна? Сьогодні, завтра, післязавтра? Маховик економіки країни великий, але закон інерції справедливий не тільки у випадку його гальмування, розкрутити його з кожним роком все складніше. Всім відомий факт, що доменну піч легше підтримувати в робочому стані, ніж запускати заново.

Кожний підприємець, що брав кредит у банку, чітко знає, що не отримав би його без доказів обов'язкового повернення, тобто правильності бізнес-моделі, затребуваності продукту (послуги) на ринку, здатності підприємця зробити й збити свій продукт тощо. Під що беруться західні кредити? Ми не знаємо. Я розумію, якби кредит брався на створення новітнього космічного корабля, на який в усьому світі буде черга, а у його створенні буде задіяна сотня-дзві тисячі фахівців... Або на будівництво танкерного флоту, або... Це однозначно мають бути масштабні, дуже великі і головне – системоутворюючі проекти! Які, як локомотиви, потягнуть за собою десятки суміжних галузей, створять десятки тисяч робочих місць.

Відповідне рішення Ради національної безпеки і оборони стало результатом усвідомлення того, що всі реальні досягнення в області технологій, які істотно змінюють економічний уклад держави, виводять країну на інший рівень технологічного покоління, завжди і за всіх часів народжувалися тільки в результаті реальної підтримки державою науки, науково-технічного і інноваційного розвитку. Але рішення так і залишилося на папері, виконавча влада виявилася неспроможною виконати вказане рішення РНБОУ.

Протягом майже 20 років, після того як були припинені серйозні роботи у військово-промисловому комплексі, в нашій країні перед науковою і виробництвом не було сформульовано жодного значимого завдання. Очевидно, Україна ніколи б не мала досягнень у сфері, скажімо, авіакосмічних технологій, якби за часів СРСР не було сформульовано державного замовлення на наукомісткий продукт з адекватним ресурсом, не було докладено зусиль зі значної концентрації інтелекту і ресурсів, єдності дій усіх органів державної влади. Сьогодні державна політика не дає ні науковим установам, які займаються прикладними дослідженнями, ні наукомістким галузям економіки, ні підприємцям і виробництву тих стимулів і переваг, які надаються відповідним сегментам інноваційних систем у розвинених країнах. Завдання побудови інноваційної системи поки зводиться до фрагментарних засобів і дій, кожна область і кожний регіон змушені робити це самостійно.

Зараз у нас є шанс заявити про себе всьому світові, розплющити очі, забути про внутрішню конкуренцію і спільно виходити на міжнародні ринки. Зараз є шанс скористатися можливостями і упорядкувати «броунівський рух» на користь суспільству і державі.

Гроші потрібно вкладати в знання

Валентина Зубко, керуючий партнер компанії «Управляючий консалтинг»

З'явилися повідомлення, що з початку кризи компанії пережили кілька криз. Технологія виживання компаній залежала не від виду бізнесу, не від його специфіки, а від стратегічного управління. Інвестиційний проект немислимий без менеджера. В якому бізнес-середовищі ми сьогодні живемо? Бізнес змінюється, він став дуже складним. Радіо було 40 років для того, щоб набрати 10 млн. слухачів, телебаченню – 15 років, Інтернету – три роки, новим технологіям електронної пошти – один рік. У майбутньому, згідно з відомим жартом, залишиться два типи компаній: швидкі й мертві. Швидкість – це те, що необхідно кожному підприємству, кожному співробітникові компанії. Скорочується строк конкурентної переваги компанії. От уже дійсно час означає гроші.

Які компанії можуть вижити і що є чинником успіху? Одним із факторів успіху є інновації, але не будемо применшувати роль персоналу. Отже, сьогодні конкурентна перевага – це знання. Влада переходить від тих, хто вкладає гроші, до тих, хто вкладає компетенцію. В Procter&Gamble сьогодні працюють більше вчених, ніж в Гарвардському й Массачусетському технологічному інститутах разом узятих. Наші компанії, виходячи на фондовий ринок, вкладають у персонал інвестиції й успішно виходять із кризи. Витрати на персонал – це інвестиції в себе, компанії мають їх вкладати, щоб вижити. Наш порятунок – ефективне управління, а це, в свою чергу, залежить від бізнес-освіти. Основна маса керівників отримувала освіту в СРСР. Вона була в пригоді для неринкової економіки, а сьогодні панує ринкова, яка вимагає зовсім інших навичок і вмінь. Чим більше буде сучасних керівників, тим ефективніше працюватиме економіка, а це – основа процвітання держави в цілому.

У пункти 2 статті 27 Бюджетного кодексу України чітко записано: «...До проектів законів, набрання чинності якими в потоковому чи наступному бюджетних періодах призведе до збільшення видатків або скорочення доходів бюджету, суб'єктом законодавчої ініціативи додаються пропозиції про видатки, які належать скоротити, та/або пропозиції про джерела додаткових доходів для покриття збільшення видатків». Сучасне ж трактування цього положення зводиться не до того «як і де державі заробити додатково», а «у кого відібрати наявне». Ніхто не замислюється, що для розвитку потрібно постійно виробляти новий продукт і бути швидшим, аніж конкуренти.

Валентина Зубко, керуючий партнер компанії «Управляючий консалтинг»

Незадовільний стан інноваційного розвитку економіки держави несе загрозу незалежності і національній безпеці України. Це стало основою для проведення 6 квітня 2006 року засідання Ради національної безпеки і оборони України, на якому були розглянуті питання стану науково-технологічної сфери і заходів щодо забезпечення інноваційного розвитку України та ухвалено рішення визнати пріоритетними завданнями діяльність органів виконавчої влади із забезпечення національної безпеки в науково-технологічній і інноваційній

Володимир Дмитришин, заступник голови Державного департаменту інтелектуальної власності

Ніші на українському ринку займають іноземні компанії

Володимир Дмитришин, заступник голови Державного департаменту інтелектуальної власності

Інновації – це нові технології, які впроваджуються з метою зростання виробництва, підвищення конкурентоспроможності продукції. На даний момент у країні створена конкурентоспроможна й така, що відповідає європейським вимогам, система охорони прав інтелектуальної власності. Отже, права інтелектуальної власності в Україні захищаються не гірше, ніж в європейських країнах. Станом на 2009 рік в Україні зареєстровано понад 370 тис. об'єктів прав інтелектуальної власності. Це більше 70 тис. патентів, майже 51 тис. корисних моделей, 15 тис. промислових зразків. За нашими даними, за перший квартал 2010 року ми маємо стабільне зростання поданих заявок на об'єкти права власності.

Є тенденція, яка дуже нас тривожить. Найбільше зростання поданих заявок на об'єкти права власності останнім часом спостерігається від іноземних представників. Це говорить про те, що іноземні компанії впевнено займають нішу на українському ринку, на українському виробництві. Своїми патентами вони перекривають можливості для українських підприємців виробляти таку продукцію.

Вітчизняні винахідники поки дуже повільно знаходять контакт із вітчизняними бізнесменами. Існує нібіто два паралельних світи: підприємці і наукова еліта, які інколи не можуть перетнатися. Винахідники виробляють інтелектуальний продукт і не знають, що з ним робити далі. Є підприємці, які могли його впровадити, але їм ще треба довести його вигоду. На жаль, у нас відсутня менеджерська ланка, яка змогла б їх об'єднати.

Следующий экономический кризис случится через 8 лет

Александр Кендюхов, доктор экономических наук, председатель Всеукраинского союза ученых-экономистов

Мне бы хотелось отметить, что кризис продемонстрировал главную проблему украинской экономики – ее технологическую отсталость, высокую энергоемкость и низкую рентабельность. Это связано с тем, что структура украинского производства, производственная база практически не изменилась с советских времен. ВВП рос в счет распределения займов, то есть за счет раздувания кредитного мыльного пузыря. По сути, как и мировой ВВП. Когда этот пузырь лопнул, выяснилось, что индустриально-агарная экономика является намного более уязвимой, чем постиндустриальные экономики. По нашим подсчетам, следующий экономический кризис случится не позже чем через 8 лет. Если структура национального производства останется на том уровне, в течение нескольких лет ситуация в экономике может очень резко поменяться. В 2001 г. соотношение внешнего долга и ВВП в Аргентине достигло 45%, выяснилось, что страна не в состоянии выплачивать кредиты по своему государственному долгу. Был объявлен дефолт. МВФ предложил спасительную удоочку: страна должна была за долги расплатиться землей. В течении нескольких недель у Аргентины – мировой житницы зерна – практически не осталось собственных сельскохозяйственных земель. Грустный пример, но Украине, которая беспрецедентно нарастила свой внешний долг, очень важно про него помнить.

Хочу акцентировать внимание на том, что программы, которые сейчас разрабатываются, должны нести в себе позиции структурной

перестройки экономики, изменения национальной структуры производства, повышения его конкурентоспособности. Структура инвестиций является основополагающим элементом в определении будущего национальной экономики.

Стране нужны ВТО-каникулы

Валентин Ландик, народный депутат Украины, президент Группы "Норд"

Хочу поспорить с ориентацией экономической политики преимущественно на экспортно-импортную модель. Главный вопрос – вступление во Всемирную торговую организацию. Само по себе это хорошо, но разве можно полностью отдать внутренний рынок України? Думаю, пришло время нашим переговорщикам ехать в ВТО и доказывать: стране нужны каникулы как минимум на 5 лет, дайте нам возможность защитить внутренний рынок. Мы же все сдали с потрохами! В условиях несправедливой конкуренции, засилья импортной продукции или продукции серого рынка украинский товаропроизводитель никогда не будет стоять на ногах.

Защита внутреннего рынка, например, в Белоруссии выглядит так: зайди в любой магазин, там 80% белорусского и 20% импортного. Я не говорю, что у нас нужно делать также. Но с чего-то надо начинать! Хотя бы с 30% – такой продукции, которая изготавливается в Украине и не является эксклюзивом других стран. Давайте начнем с защиты внутреннего рынка, и тогда у нас пойдут инновации и инвестиции.

Нещодавно членом УСПП стало ТОВ «Донбас Арена», яке в своєму «юному віці» уже зуміло задати нові стандарти ділового спілкування в Україні.

Ми попросили генерального директора «Донбас Арени» Олександра Атаманенка сказати декілька слів для «Вісника УСПП».

Пане Олександре, що, на вашу думку, дасть «Донбас Арені» членство в УСПП?

На мій погляд, це гарна можливість себе показати й інших подивитися. Звичайно, «Донбас Арена» ще новачок у сфері бізнесу, але нам вже є чим похвалитися. Повноцінне життя стадіону як спортивного, так і ділового центру регіону тільки почалося, і членство в УСПП допоможе нам розвиватися ще стрімкіше, адже регулярні зібрання бізнесменів є досить сильним інструментом для розвитку та створення довгострокових і плідних бізнес-відносин.

Ми володіємо величезними можливостями і ресурсами, перш за все з точки зору бізнесу. Я маю на увазі універсальні майданчики як у стінах стадіону, так і за його межами, які можна використовувати для проведення заходів абсолютно будь-якого масштабу. Ми вже реалізували кілька великих «івентів» корпоративного і суспільного змісту. Впевнений, найближчим часом коло наших партнерів значно розшириться, і багато інших компаній зможуть оцінити всі переваги бізнес-співпраці з нами.

Які проекти ви плануєте реалізовувати далі?

Одна з головних цінностей «Донбас Арени» – це інновації. Ми намагаємося бути в авангарді всього нового, що відбувається у світі. Для нас важлива відкритість, і ми не боїмося братися за абсолютно різні проекти. Крім того, «Донбас Арена» – стадіон, який прийматиме матчі Євро-2012. У нас попереду безліч всіляких проектів найрізноманітніших напрямів, і я впевнений, що наша співпраця з УСПП буде взаємовигідною і корисною.

Валентин Ландик, президент Группы "Норд"

Олександр Атаманенко, генеральний директор «Донбас Арени»

Александр Кендюхов, председатель Всеукраинского союза ученых-экономистов

У президії виїзного засідання правління УСПП, Донецьк, червень 2010 року: (зліва направо) голова Правління Донецької ОБЛдерадміністрації Олег Рогоза, заступник голови Донецької ОБЛдерадміністрації Олександр Хохтова, перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров, президент УСПП Анатолій Кінах, заступник голови Донецької обласної ради Володимир Ішков, заступник мера Донецька Геннадій Гришин.

Анатолій Кінах з заступником мера Донецька Геннадієм Гришиним та заступником голови Донецької облдерадміністрації Олександром Хохтвою.

УСПП налагодив договірні партнерські відносини з потужним закладом підготовки державних менеджерів в Україні. На фото: президент УСПП Анатолій Кінах та президент Національної академії державного управління при Президентові України Юрій Ковбасюк.

Анатолій Кінах та Лешек Міллер у Варшаві під час засідання Координаційного комітету Польсько-української господарської палати.

Народний депутат, президент Групи «Норд» Валентин Ландик та заступник голови Донецької облдерадміністрації Олександр Хохтва говорять про захист внутрішнього ринку країни.

Голова правління Тернопільського РВ УСПП Василь Чубак із земляком, вченим-винахідником, автором пристрою підготовки питної води Юрієм Мартинишиним.

Обговорюємо проект Податкового кодексу.
Засідання Економічної ради УСПП.

УСПП та Антимонопольний комітет України об'єднали зусилля щодо покращення конкурентного середовища в Україні, створення сприятливих умов для розвитку підприємництва та захисту вітчизняного товароворобника. На фото: президент УСПП Анатолій Кінах та голова Антимонопольного комітету України Олексій Костесюк після підписання угоди.

Перед початком засідання спілкуються президент компанії "Saturn® Data International" Ростислав Шерстюк та віце-президент УСПП, президент компанії «Адамант» Іван Петухов.

Під час засідання Правління УСПП.

Президент УСПП Анатолій Кінах та голова правління Укрексімбанку Микола Удовиченко обмінюються екземплярами договору про співробітництво у сфері спрощення фінансово-кредитної підтримки національного товароворобника.

Промисловці України та Придністров'я змінили співпрацю. Анатолій Кінах та голова Ради союзу промисловців, аграріїв і підприємців Придністров'я Анатолій Белітченко підписують договір про поглиблення двосторонніх торговельно-економічних відносин.

Засідання Координаційного комітету Польсько-української господарчої палати. Варшава

Анатолія Кінаха призначено стілголовою Координаційного комітету Польсько-української господарчої палати. Співоординатором з польського боку є Лешек Міллер. Нині палата працює над питаннями вдосколення прикордонної інфраструктури – збільшення пунктів переходу для авто, залізничного транспорту, спрощення та впорядкування процедури пропуску, приведення у відповідність до міжнародних норм автошляхів, системи готелів тощо.

Анатолій Кінах під час зустрічі з придністровськими промисловцями і підприємцями. Тираспіль

Ділова спільнота Польщі та України об'єднають зусилля

Польські та українські бізнесові кола домовилися створити в Україні асоціацію підприємств з польським капіталом. Ділові спільноти обох країн вирішили об'єднати зусилля і працювати над створенням передбачуваних і прозорих умов для подальшого залучення інвестицій, ефективної роботи спільних українсько-польських підприємств, підприємств із польським капіталом на території України та з українським капіталом на території Польщі.

Незважаючи за економічні кризи, за підсумками 2009 року Польща залишається найбільшим торговельним партнером України серед країн Центрально-Східної Європи та посідає п'яте місце серед країн світу. Початок 2010 року дозволяє з оптимізмом дивитися у майбутнє українсько-польських торговельно-економічних відносин, адже обсяги взаємної торгівлі у поточному році збільшилися майже на 13% та становили 197,1 млн. доларів.

Польські підприємці зацікавлені інвестувати в економіку України, оскільки вважають, що українських ринок на фоні проблем, які зараз переживають країни Євросоюзу, є привабливим для закордонних інвесторів завдяки наявності місткого внутрішнього споживчого ринку, висококваліфікованій робочій силі, одному з найбільших в Європі науково-промислових комплексів – від космічних до нанотехнологій. Додатковим вагомим фактором є проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, адже це можливість вкласти кошти в інфраструктуру, яка працюватиме на перспективу.

Проте польські бізнесмени висловлюють стурбованість щодо проблем ведення бізнесу в Україні: панування бюрократії, складнощів бухгалтерського обліку, складності повернення ПДВ, захисту прав власності. Все це, за їх словами, відлякує інвесторів, які хочуть працювати в Україні. Вони звернулися до Президента УСПП Анатолія Кінаха з проханням посприяти у вирішенні цих питань.

Промисловці України та Придністров'я зміцнюють співпрацю

Український союз промисловців і підприємців України й Союз промисловців, аграріїв і підприємців Придністров'я підписали угоду про поглиблення співпраці, що передбачає посилення зв'язків між товаровиробниками обох країн, реалізацію спільних інфраструктурних інвестиційних проектів, а також розвиток інших форм економічного співробітництва.

Основне завдання, яке на сьогодні стоїть перед Україною та Придністров'ям, – посилення прагматичної економічної складової співробітництва, що потребує постійної системної роботи. Найближчим часом буде напрацьований протокол пріоритетів із конкретними завданнями, які вирішуватимуться спільними зусиллями, взаємодіючи зі структурами законодавчої і виконавчої влади України й Придністров'я. Особлива увага приділятиметься питанням митного регулювання, сертифікації продукції, зниження транспортних витрат, кооперації окремих підприємств, а також створенню умов для збуту продукції українських підприємств на території Придністров'я й навпаки.

У другому півріччі цього року промисловці України та Придністров'я проведуть українсько-придністровський бізнес-форум, що є важливим механізмом поглиблення взаємовигідного двостороннього співробітництва.

Підстав очікувати покращення підприємницького клімату проект Податкового кодексу не дає

Промисло-підприємницька спільнота занадто довго чекала на ухвалення Податкового кодексу, вбачаючи у ньому старт нового етапу підприємницької діяльності зі спрощенням оподаткування, упорядкуванням чисельних правових норм, удосконаленням адміністрування, побудовою рівноправних, партнерських відносин між податковими органами і платниками податків, а отже поліпшення умов ведення бізнесу.

Однак УСПП вважає, що законопроект «Податковий кодекс України» не дає підстав очікувати покращення підприємницького клімату.

Промисловці і підприємці стурбовані значним розширенням повноважень контролюючих органів, надання їм права перевірок, пов'язаних із трудовим законодавством, обстеженням житла фізичних осіб, врешті, із самою процедурою їх проведення. Таке зростання адміністративного тиску, на думку УСПП, призведе лише до зниження довіри бізнесу до влади та збільшення обсягів тіньової економіки. Податкові органи повинні працювати з представниками бізнесу на основі партнерських відносин, а не трансформуватися у каральні органи.

Фахівцями УСПП та Економічної ради розроблено системний документ зауважень та пропозицій до проекту Податкового кодексу на 150 сторінках, його направлено у комітет Верховної ради України з питань податкової та митної політики, Міністерство фінансів України та у відповідну робочу групу фракції Партиї регіонів. Певні зауваження ділової спільноти після робочих зустрічей з представниками Мінфіну та Податкової адміністрації увійшли в проект Податкового кодексу. Однак залишається ряд питань, з якими промисловці і підприємці принципово не погоджуються.

Не встановлена відповіальність податкових органів за порушення строків проведення перевірок з питань відшкодування ПДВ, надання відповідних висновків та несвоєчасне перерахування коштів з бюджету платникам податку. Контролюючим органам надані неадекватні права щодо операцій із застягненим майном платника податків, в тому числі з тим, що використовується у господарській діяльності; щодо стягнень на майно засновників суб'єктів господарювання (а стосовно фізичної особи – на власне майно), накладення арешту на будь-яке майно фізичних осіб. Податкові органи безпідставно отримали право виключати з обліку платників податку операцій, відображені на підставі правочинів, які начебто є нікчемними, без обов'язку доведення їх нікчемності у судових органах.

Крім того, у проекті міститься відмова від консолідованих сплати податку на прибуток тими платниками, які мають відокремлені підрозділи, що фактично призводить до збільшення кількості платників податків на філії, які здійснюють господарську діяльність, мають самостійний баланс та відповідають критеріям бухгалтерського обліку щодо звітних сегментів. Підприємницьку спільноту не влаштовує збільшення граничного обсягу доходу для реєстрації платником єдиного податку (для фізичних осіб-підприємців – з 500 тис. грн. до 1,9 млн. грн.; для юридичних осіб – з 2 млн. грн. до 3,8 млн. грн.), а також значне скорочення видів діяльності, на які не поширюється спрощена система оподаткування (цей перелік в останній редакції Проекту був розширений на основні види виробничої діяльності у сфері культури, спорту та відпочинку, послуги почти та зв'язку, транспортні послуги). Такі дії влади фактично руйнують усю спрощену систему оподаткування.

У представників бізнесу викликає обурення те, що у Податковому кодексі не передбачено посилення відповіальності контролюючих органів за недобросовісне здійснення ними своїх функцій, наприклад, за порушення процедур проведення перевірок, термінів здійснення відшкодування ПДВ, за розголошення податкової таємниці, неправомірне вимагання документів та вилучення їх оригіналів, безпідставне проведення позапланових документальних перевірок та інші дії, що порушують права платників податків.

Неправомірним, на погляд ділової спільноти, є скасування запровадження додаткових ставок податку на прибуток, що встановлюватимуться на рівні місцевих органів самоврядування; зниження ставки оподаткування податком з доходів фізичних осіб, пов'язаних з отриманням дивідендів, з 15 до 5 відсотків з 2013 року.

Найактуальнішим питанням, яке особливо турбуює вітчизняних виробників, є поновлення дії механізму податкових векселів. Це порівняє в правах платників податку і державу, зупинить механізм, коли при наявності бюджетної заборгованості виробників примушують сплачувати ПДВ з імпортних операцій «живими» коштами, що призводить до вимивання оборотних коштів та погіршує фінансове становище підприємств.

Промисловці, підприємці та роботодавці також наполягають на першочерговому вдосконаленні стимулюючої частині оподаткування – звільнення від податків тої частини прибутку, яка спрямовується на оновлення основних фондів, ефективних заходів з енергозбереження, створення умов для технологічного, інноваційного імпорту. В УСПП вважають, що запровадження стимулюючих механізмів щодо технічного переозброєння виробництв можливо шляхом звільнення від ПДВ операцій з внесення нових основних фондів до статутних фондів платників податку, а також шляхом включення до складу витрат частки коштів, які направляються на придбання нових основних фондів четвертої групи.

В умовах виходу з кризи промисловці і підприємці різних форм власності потребують визначення розумної та прозорої податкової політики, чітких довгострокових правил взаємодії з податковими та іншими контролюючими органами, державою в цілому. Ділова спільнота звернулася до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України з вимогою врахувати зауваження та пропозиції при остаточному прийнятті проекту Податкового кодексу України.

Основою Податкового кодексу України має бути гармонізація інтересів держави і бізнесу, побудова рівноправних, партнерських відносин між податковими органами і платниками податків. Позаяк кодекс впливатиме на життя кожного українця, є він підприємцем чи найманим працівником, документ має бути збалансованим, якісним, професійним, таким, що дозволить сформувати умови діяльності на довгостроковий період, вважають в УСПП.

Світлана Корнілова, голова РВ УСПП у Херсонській області

Проект Податкового кодексу викликає двояке почуття

Світлана Корнілова, голова РВ УСПП у Херсонській області

Перше знайомство з проектом Податкового кодексу викликає двояке почуття.

Дійсно, приваблює встановлення на законодавчому рівні норм, що передбачає внесення змін до податкових законів виключно внесенням змін саме до цих законів, а не регулювання податкових правил підзаконними документами. Також дуже важливим є застосування конфлікту інтересів у вирішенні спорів між платниками податків та контролюючими органами, коли спори вирішуватимуться на користь платника податків, якщо має місце неоднозначне трактування норм законодавства.

Уже більш ніж 13 років (із часу набрання чинності основними законами щодо оподаткування – «Про оподаткування прибутку підприємств», «Про податок на додану вартість» – 1997 року) платники податків вимушенні вести так звані два обліки – бухгалтерський та податковий. Проект Податкового кодексу передбачає зближення цих двох складних обліків. Але облік об'єктів оподаткування податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість знову ускладнюють. Оподаткування прибутку планується робити за методом «нарахування»: відвантажив товар, надав роботи (послуги) – налічує доход. З податком на додану вартість, як завжди, складніше – буде діяти правило «першої події»: чи то першим було відвантаження товару, надання роботи (послуги), чи то першою надійшла передплата – нарахуй зобов'язання. Вважаємо за необхідне внести зміни і у правила оподаткування ПДВ.

А як ускладнений облік основних засобів! Планується ввести аж 16 груп об'єктів основних засобів (зраз у податковому обліку їх нараховується 4)! Проект встановлює певні правила переходів положень, але ж знову зазначимо, перерозподіл основних засобів – дуже складний та трудомісткий процес.

Суб'єкти підприємницької діяльності, які займаються зовнішньоекономічною діяльністю, матимуть ще одну проблему. Відповідно до проекту всі накопичені курсові різниці на час вступу кодексу не будуть враховані при обчисленні об'єкта оподаткування податком на прибуток. Підприємці, що понесли збитки у зв'язку з отриманням запозичень від закордонних партнерів, **ніколи!** не зможуть врахувати їх у складі об'єкта оподаткування з податку на прибуток.

Дуже прикрим є часткове знищення спрошені системи оподаткування. Це торкнулося фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Армію безробітних поповнять юристи, бухгалтери, оцінювачі майна.

У частині оподаткування фізичних осіб, на жаль, законопроект містить ті ж недоліки, що і нині діючий закон про податок з доходів фізичних осіб. Чинним проектом не вирішена низка питань щодо механізму виконання податковим агентом, зокрема юридичною особою, свого обов'язку сплати (перерахування) податку з сум, які за законом визнаються доходами фізичної особи.

На наш погляд, такий підхід порушує ряд основних принципів, задекларованих самим законопроектом Податкового кодексу: загальноті оподаткування, рівності всіх платників перед законом, соціальної справедливості.

Податковий кодекс має бути доступними для кожного, зрозумілім будь-якому користувачу, громадянину. Насамперед людині, яка не має спеціальної освіти. Але, читаючи нинішній кодекс, їй дедалі складніше буде розібратися в правилах оподаткування.

Мабуть, до прийняття Податкового кодексу слід переглянути всі існуючі законодавчі акти, які так чи інакше стосуються питань оподаткування, зокрема надання пільг громадянам.

Проект передбачає введення інституту податкових консультацій від податкових органів, але це недостатньо урегульовано – фактично податкові консультації виглядатимуть лише «думкою» податкового органу, за яку він не несе відповідальності. Застосування такої консультації може привести до нарахування податкових зобов'язань платнику податків, якщо вона (консультація) суперечитиме податковому роз'ясненню. Отже, застосування податкових консультацій платникам податків нічого, крім конфліктів, не спричинить. Крім того, самі консультації не є правовстановлюючими актами, а оскаржити таку консультацію неможливо.

Проект містить норми, згідно з якими за одне й те саме порушення до порушника застосовуються декілька штрафів. Але, згідно зі ст. 61 Конституції України ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності за одне й те саме правопорушення.

Сподіваємося, що зауваження практикуючих фахівців до проекту Податкового кодексу не залишаться без уваги законотворців.

Наприклад, доволі часто виникає ситуація, коли заборгованість фізичної особи стає безнадійною, а підприємство, списуючи її, має за свій рахунок нарахувати і сплатити податок з суми заборгованості.

Здебільшого це стосується суб'єктів господарювання, що надають населенню послуги з водо-, тепло-, газо-, енергопостачання, які й так потерпають від кризи неплатежів. Говорячи простою мовою, злісному боржнику за спожиті ним комунальні послуги списують борги, та ще й податок за нього платять. У такому випадку зручно тільки податковій службі. Її не потрібно розшукувати фізичну особу, проводити роботу щодо погашення нею податку з одержаних доходів.

Так, відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» учасники бойових дій звільняються від сплати податку з доходів фізичних осіб. При цьому у діючому законі про податок з доходів фізичних осіб зазначено, що у випадку, коли норми інших законів чи інших законодавчих актів, які містять правила оподаткування доходів (прибутків) фізичних осіб, суперечать нормам цього закону, пріоритет мають норми цього закону. Законопроект Податкового кодексу взагалі такої норми не містить. Тож учасники бойових дій знов підуть у пошуках правди до суду.

Олексій Молдован, завідувач сектору
грошово-фінансової стратегії
Національного інституту стратегічних
досліджень

Водночас з метою розширення можливостей застосування спрощеної системи оподаткування передбачається збільшити граничні рівні річного доходу, що дають на це право: для фізичних осіб – до 700 тис. грн.; для юридичних осіб – до 2700 тис. грн. Для фізичних осіб-підприємців передбачається зб-регти нинішній діапазон ставок, а для юридичних осіб знизити ставку до 6% із включенням до неї ПДВ. Більше того, з 2011 по 2014 рік введені податкові канікули для фізичних осіб, річний дохід яких не перевищує 300 тис. грн. на рік, що займається діяльністю з надання населенню побутових послуг, і запроваджено 0% ставку для юридичних осіб, обсяг доходу яких не перевищує 100 тис. грн.

Думка редакції журналу може розходитися з думкою його авторів. З огляду на важливість проблеми вдосконалення спрощеної системи оподаткування, вважаємо доцільним надати слово незалежному експерту, який не є представником бізнесу або державного апарату.

Спрощена система оподаткування: як знайти баланс між інтересами держави і бізнесу?

Олексій Молдован, завідувач сектору грошово-фінансової стратегії Національного інституту стратегічних досліджень

Спрощена система оподаткування фактично не вдосконалювалася з моменту свого запровадження і дуже потребує модернізації. Знайти баланс між інтересами держави та малим бізнесом в даному питанні наразі досить складно, але їх поєднує те, що через недосконалість спрощеної системи оподаткування втрат зазнають обидві сторони. Назвемо ключові проблеми, що погіршили ефективність спрощеної системи оподаткування.

Звуження реальних обсягів обігу, що дають право застосування спрощеної системи оподаткування. Починаючи з 1998 року, коли була запроваджена спрощена система оподаткування, індекс споживчих цін (ІСЦ) зрос в 5,5 раза, мінімальна заробітна плата – в 20 разів. Попри стабільність граничної межі виручки, яка дає можливість застосовувати спрощену систему оподаткування (для фізосіб – 500 тис. грн., для юросіб – 1 млн. грн.), висока інфляція знищила реальний припустимий показник більш ніж у п'ять разів. Парадоксально, але в період економічного зростання (2000–2008 роки) суб'єкти малого бізнесу мали скорочувати свої реальні обороти для того, щоб залишитися на спрощеній системі оподаткування. Фактично спрощена система оподаткування наразі відіграє дестимулюючу роль в розвитку та укріпленні малого бізнесу.

Низька фіскальна ефективність. З причини високої інфляції знижуються і реальні доходи бюджету від справляння єдиного податку. Для фізичних осіб-підприємців, які працюють на спрощеній системі оподаткування, верхня межа податку за весь час зросла лише на 20 грн. – з 180 до 200 грн. Фактично з кожним роком реальні доходи бюджету від єдиного податку падають, хоч номінально мають висхідну тенденцію. Загалом, сектор економіки, де працює 13% працездатного населення, формує лише 1,2% доходів зведеного бюджету (за даними 2009 року).

Мінімізація оподаткування. Значна частина фізосіб-підприємців, що працюють за «спрощеною», займається мінімізацією оподаткування власного доходу або є учасниками схем щодо ухилення від сплати податків.

Але попри всі ці «особливості» спрощеної системи, які були в ній закладені і яких вона набула за 12 років, «спрощенку» ні в якому разі не можна ліквідувати!

Скасування даного податкового режиму спричинить перехід в тінь, а інколи – скорочення, а то і повне зникнення більшої частини малого бізнесу, зменшив надходження до бюджету.

У робочому варіанті проекту Податкового кодексу уряд зберіг режим спрощеного оподаткування, проте вніс до нього серйозні корективи:

1) звужено сферу застосування спрощеної системи оподаткування. окремі категорії самозанятіх осіб (аудитори, бухгалтери, юристи консультанти тощо) втратили право на застосування даного режиму;

2) запроваджено «випробувальний» термін для нововстворених суб'єктів підприємницької діяльності, які мають намір перейти на спрощену систему оподаткування. Очевидно, це спрямовано на запобігання створення одноденних компаній;

3) зі сфери застосування спрощеної системи виключено діяльність, пов'язану з організацією торгівлі, наданням послуг із створення належних умов для здійснення торгівлі іншими фізичними або юридичними особами та орендою торгових місць на ринках та/або у торговельних об'єктах;

4) обмежено право на реєстрацію платником ПДВ.

Попри певні слізні моменти проект Податкового кодексу містить і досить спірні позиції. Переконаний, що урядовий варіант реформи потребує доопрацювання і публічної дискусії. На наш погляд, для досягнення балансу між державними і підприємницькими інтересами необхідно реалізувати комплекс таких пропозицій:

1. Збільшити граничний обсяг виручки від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг. Граничний обсяг виручки від реалізації необхідно прив'язати до мінімальної заробітної плати (станом на 1 січня відповідного року), що дозволить створити автоматичний індикатор та в майбутньому не вносити додаткових змін до законодавства з метою коригування розміру обсягу у зв'язку із зростанням рівня інфляції.

2. Вирішити питання щодо підвищення ставок та запровадження автоматичного механізму їх корекції. Доцільним бачиться запровадити дві ставки єдиного податку для фізичних осіб: у межах 20–40% від мінімальної заробітної плати (при отриманні виручки до 1000 розмірів мінімальної заробітної плати (176,8–353,6 грн.), у діапазоні 40–80% мінімальної заробітної плати – якщо обсяг виручки становить понад 1000 до 1500 розмірів мінімальної заробітної плати (353,6–707,2 грн.). Для юридичних осіб – платників єдиного податку вважаємо за доцільне зберегти діючі ставки єдиного податку (6% (зі сплатою ПДВ) та 10% від обсягу виручки).

3. Створити фіскальні стимули для зацікавленості місцевих органів влади в розвитку малого бізнесу. На даний момент єдиний податок з малих СПД, що обрали спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, є загальнонаціональним податком, що закріплений за бюджетами органів місцевого самоврядування. Проблема в тому, що він належить до кошику доходів, що враховуються при визначені розміру міжбюджетних трансфертів. Іншими словами, якщо доходи від сплати податку зростуть, місцевим бюджетам від цього не буде жодної користі, оскільки на аналогічну величину скоротиться обсяг трансферту з держбюджету. Вважаємо за доцільне віднести єдиний податок до місцевих податків, які відповідно до Бюджетного кодексу України не враховуються при визначені обсягу державного трансферту. Оскільки кошти від єдиного податку залишаються у місцевих бюджетах, місцеві органи влади будуть зацікавлені в тому, щоб збільшити їх доходи, тобто створити максимально зручні умови для розвитку малого бізнесу.

4. Надати право платникам єдиного податку реєструватися платниками ПДВ. Відсутність такого права призведе до того, що частина контрагентів суб'єктів підприємницької діяльності, що працюють на спрощеній системі оподаткування, відмовиться від співробітництва з ними через неможливість включати фактично сплачений ПДВ у вигляді торгової надбавки (видеться досить сумнівним, що після виключення з числа платників ПДВ платники єдиного податку автоматично знизять ціни на 20%) до податкового кредиту.

Осі лише найбільш популярні схеми мінімізації:

1. Оборот потужної компанії розвивається між декількома платниками єдиного податку, що звільняє бізнес від сплати ПДВ та податку на прибуток. Досить відомою є схема, коли у великих торговельних комплексах працює десяток «спрощенців», кожен з яких контролює певний павільйон. Сума єдиних податків, сплачених всіма СПД, значно нижча, аніж сума податку з прибутку та ПДВ, який бідовелося сплати компанії, якщо вона б одноосібно вела торговельну діяльність на загальних умовах оподаткування.

2. Мінімізація оподаткування доходів населення. Досить простий приклад: робітник компанії має оклад 10 000 грн. Якщо він значиться штатним працівником, то: а) роботодавець має сплатити до цільових фондів 37,5% від окладу, тобто 3700 грн.; б) із зарплати працівника утримується 16,5–18,5% окладу (15% ПДФО + 1,5–3,5% цільові фонди), тобто до 1850 грн. Таким чином, роботодавець та робітник сплачують до бюджету загалом 5550 грн., або 55,5% заробітку. Для оптимізації оподаткування роботодавець змушує (переконує) робітника створити СПД, перейти на спрощену систему оподаткування і переводить взаємовідносини з ним на контрактну форму співробітництва. В даному випадку роботодавець не платить нічого, а робітник сплачує максимум 200 грн. на місяць, або лише 2% від доходу.

ЧИ СТИМУЛОВАТИМЕ "ПОДАТКОВА КОНСТИТУЦІЯ" БІЗНЕС?

Свою думку щодо проекту Податкового кодексу промисловці, підприємці та роботодавці з різних областей України висловлюють у форматі віртуального круглого столу.

Микола Бузинський, голова Федерації роботодавців Чернівецької області

Для малого та середнього бізнесу, поза всяким сумнівом, наріжним каменем є збереження системи спрощеного оподаткування. Вихолощення чи ліквідація умов діяльності підприємців-«спрощених» завдасть малому бізнесові непоправного удару. Необґрунтовано зачіпає інтереси «самозайнятих» фізичних осіб розділ «Податки з доходів фізичних осіб», яким хочуть запровадити сплату авансових платежів від очікуваного доходу (прибутку) не нижче платежів попереднього періоду. З метою «вдосконалення» адміністрування податків і зборів запропоновано як варіант національного ноу-хау – перенести майнову відповідальність платників податків за погашення податкової заборгованості шляхом звернення на майно засновників, незважаючи на організаційно-правову форму суб'єктів підприємницької діяльності. Потребують доопрацювання норми, що діють у сфері зовнішньоекономічної діяльності, протидії реайдерству тощо. Нехтування цими та іншими проблемами не тільки завдасть нищівного удара ім'джу «економічної реформи» нової влади, а й неминуче може призвести до руйнації самих принципів вільної підприємницької діяльності та легального бізнесу в Україні.

Петро Ванам, голова правління РВ УСПП у Запорізькій області

У розділі «Податок на додану вартість» введення так званої солідарної відповідальності платників податків виклике масову недовіру всіх платників податків один до одного. Сумно те, що держава тільки сприяє такій недовірі і при цьому повністю знімає з себе відповідальність за недобросовісних підприємців, що діють після реєстрації в різних держорганах, перекладаючи їх на сумлінних платників податків.

Вельми недоречною з точки зору функціонування банківської системи є ідея 5% оподаткування депозитів. Сьогодні рівень недовіри населення до банківської системи залишається досить високим, близько 40% усіх накопичень українці тримають «під матрацом». Тому запровадження такого «ноу-хау» виклике додатковий значний відтік коштів, що, в свою чергу, призведе до ще більшого погіршення платоспроможності банків та до повного обвалу депозитно-кредитної системи. Виходить, що держава просить гроші у міжнародних кредиторів, «не помічаючи» найбільшого інвестора – власне населення.

Валерій Галасюк, генеральний директор аудиторської фірми «Каупервд»

Я добре обізнаний з проблемами аудиторів і бухгалтерів, знаю, як їм сьогодні важко. Багато з них через фінансову неспроможність були вимушенні піти з ринку. Тому позбавлення бухгалтерів й аудиторів права платити єдиний податок призведе багатьох з них до втрати можливості продовжувати надання аудиторських послуг, а в подальшому може стати причиною їх безробіття. Це перше.

По-друге, сподіваюся, що, незважаючи на намагання деяких фахівців увести мораторій на п'ять років щодо внесення змін до податкового законодавства, ця норма не буде втілена. Вважаю, що органи державного управління повинні мати можливість швидкого й адекватного реагування на зміни в економічній ситуації. Хіба буде розумним у штурм закріпляти в постійному положенні рулі корабля, якого будь-якої миті може викинути на рифі?!

Маргарита Моцак, голова правління РВ УСПП в Закарпатській області

До основних переваг нового Податкового кодексу можна віднести зменшення кількості податків, введення 20-процентної ставки оподаткування для заробітних плат вище 50 мінімальних зарплат. Позитивно, що рішення про встановлення ставок податку для фізичних осіб приймаються офіційно оприлюднюються органами місцевого самоврядування до 1 липня поточного бюджетного періоду і набирають чинності з початку наступного бюджетного періоду, а не тоді, коли захоче місцева влада.

Викликає невдоволення те, що суттєво звужується сфера застосування єдиного податку нерезидентами України, іх представництвами, фізичними особами без громадянства та суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. Чому експортери позбавляються спрощеної системи оподаткування та чому громадянство має бути переношено ведення господарської діяльності, залишається лише згадуватися.

Негативним фактором є заплутаність у визначені податкових періодів. Якщо нині для обліку межі виручки та чисельності працівників бралися річні показники, тепер братимуться дані протягом чотирьох послідовних податкових (звітних) періодів (кварталів), хоч із середини року. Це ускладнить облік, оскільки фінансовий рік у нас співпадає з календарним, а Кабмін вважає, що будь-які чотири квартали назад є фінансовим роком для платників єдиного податку.

Едуард Набока, виконавчий директор РВ УСПП в Харківській області

Складається враження, що проект Податкового кодексу розробляється лише для великого бізнесу, оскільки основний тягар понесеть на плечах малі та середні підприємства.

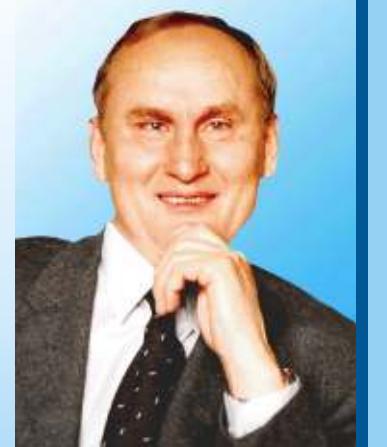
Прийняття незбалансованого документу призведе, перш за все, до посилення жорсткості системи адміністрування податків, розширення бази для позапланових перевірок та накладення штрафних санкцій. В умовах значного дефіциту бюджету це дастя деякий ефект, що сприятиме виконанню державою своїх соціальних зобов'язань. Проте в умовах безконтрольності за діями адміністративних органів як з боку держави, так і з боку громадськості існує ризик недоотримання податків, як наслідок – збільшення корупційних дій «контролюючих органів» та спроби підприємців приховувати свої прибутки, уходити в «тінь».

Василь Щиренко, генеральний директор ТОВ «ОСП Корпорація Ватра», Тернопіль

Зниження ставок податків – ПДВ до 17%, податку на прибуток у 2014 році до 16% – безумовно, посприяє розвитку бізнесу. Разом із тим податок на додану вартість у нашій країні в силу особливостей чинного законодавства у значній мірі криміналізований, варто було б взагалі від нього відмовитися. Однак позитивним є те, що податок на прибуток передбачатиме посилене стимулювання інвестицій у первинну професійну підготовку робітників та підвищення кваліфікації інженерно-технічних працівників, яких так потребує промисловість.

Приємно відзначити й те, що новим Податковим кодексом стимулюється виробництво та продаж енергозберігаючих товарів промислового призначення, запровадження інноваційних технологій тощо. Це особливо важливо для нашого підприємства.

Віктор Білюшов, директор з фінансово-економічних питань ЗАТ «Запоріжадитконсульт»

На наш погляд, не сприяє поліпшенню ділового клімату те, що контролюючим органам надаються надзвичайно та необґрунтовано широкі повноваження. Таким чином суттєво обмежуються права платника податку. В правах і обов'язках податкових органів та платників податків має бути симетрія, паритетність, ми навіть запропонували – партнерство!

Ряд норм ігнорують вимоги чинного законодавства, наприклад, що регулюють порядок прийняття судових рішень та їх оскарження. Введення ж скасованого десять років тому порядку безакцептного списання коштів з рахунків платників податків суперечить ст. 41 Конституції України. Вельми сумнівним є передбачена проектом кодексу можливість продажу цілісних майнових комплексів комунальних і державних підприємств, що не підлягають приватизації. Хіба це не прихована форма приватизації з участю органів Державної податкової служби?

У проекті навмисно знищується, незважаючи на запевнення про її збереження, спрощена система оподаткування, якою користуються вже мільйони фізосіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Зокрема, у кодексі різко збільшений перелік видів діяльності та осіб, яким заборонено використовувати єдиний податок. Але найголовніше те, що в розділі «Податок на прибуток підприємств» передбачено заборону платникам податку на прибуток включати витрати з придбання У СПД – фізичних осіб, що знаходяться на єдиному податку, товарів, робіт, послуг до витрат підприємства, що зменшують податок на прибуток. При збереженні у кодексі тієї норми можна більше не турбуватися про спрощену систему – вона незабаром відімре сама!

Леонід Козаченко,
голова Ради підприємців при КМУ

Бізнес є головним рушієм розбудови держави

Голова Ради підприємців при КМУ **Леонід Козаченко** розповідає про перші кроки на чолі найважливішого для підприємців органу

Леоніде Петровичу, як ви почуваєтесь на посаді голови Ради підприємців при КМУ?

Хоча на посаду голови Ради підприємців призначає глава уряду, це вже завершення процедури, а по суті ця посада – виборча. Мене дійсно обрало чи рекомендувало підприємницьке середовище, зокрема члени Українського союзу промисловців і підприємців, представники інших громадських об'єднань, які мають загальнодержавний статус. Вважаю себе досвідченим громадським діячем, тому що починаючи з 1991 року і до сьогодні очолював різні громадські об'єднання. У 1991 році – Асоціацію захисту рослинництва України, потім ініціював створення Української ліги підприємців АПК, де також головував, далі став одним із засновників Українського союзу промисловців і підприємців, є його віце-президентом, згодом став президентом Української аграрної конфедерації, працював у Федерації роботодавців України заступником голови, обирається на різні посади у цілому ряді міжнародних організацій на громадських засадах. Тому така діяльність мені знайома, і це те середовище, в якому я дуже впевнено себе почуваю.

Яке завдання ви ставите перед собою як керівник потужного органу, який займає складну буферну зону між владою та бізнесом?

Ми завжди декларуємо, що влада та бізнес мають бути партнерами. Протягом останніх двадцяти років під цим гаслом було проведено більше десяти великих форумів за участю представників українського бізнесу та керівників держави. Але є дуже багато невирішених питань, які суперечать твердженню, що влада та бізнес рівноправні. Наприклад, держава, маючи право стягувати податки, може також стягувати штраф і пеню, якщо вони не сплачуються своєчасно. Інколи держава робить це, порушуючи закони, – стягує податки наперед, роками не повертає залогованість із ПДВ, накладає неправомірні штрафи. Але державні службовці, які конкретно в цьому винні, не несуть відповідальності за свої вчинки. Про яку ж паритетність і рівноправні стосунки можна говорили?

Важливо усвідомлювати те, що партнерство має на увазі сприяння бізнесу, але не передбачає залучення органів влади до бізнесу. Головна мета бізнесу – виробляти продукцію, отримувати прибуток і сплачувати податки.

Як ви плануєте відстоювати інтереси бізнес-середовища? Які першочергові завдання необхідно вирішити вже сьогодні, а для яких закласти міцний законодавчий фундамент?

Одна з найбільших проблем, що виникла в результаті світової фінансово-економічної кризи та політичної нестабільності, це факт різкого зменшення реалізації продукції, яку ми виробляємо, послуг, які надаємо. Треба об'єднати зусилля бізнесових структур і влади, щоб відвоювати втрачений зовнішній ринок, куди ми продавали метал, хімічні товари тощо. Для цього потрібно врегулювати ціну на газ та інші енергоносії, які є головною складовою собівартості, а отже визначальною складовою конкурентоспроможності цієї продукції.

У всьому світі малий та середній бізнес – це важливий компонент економічних відносин, він є основою прориву в сфері наукових технологій. В Україні же він асоціюється з торгівлею на лотках та у кіосках. Як змінити його структуру, як зробити його реальним підґрунтям зміцнення середнього класу країни?

Дійсно, у розвинених країнах світу 70–80% ВВП виробляється суб'єктами малого та середнього бізнесу. У нас в країні протилежна ситуація. Близько 30% належить невеликим компаніям, а 70% ВВП

формують підприємства, які відносяться до великого бізнесу. В цьому є проблема. Коли значну частину ВВП формують малі та середні підприємства, коли вони пов'язані із впровадженням наукових технологій, в державі забезпечується висока зайнятість, працівники отримують високу заробітну плату, в бізнес-середовищі формується висока культура підприємницької діяльності.

Як нам «окультурити» малий бізнес? Більше уваги потрібно приділяти, зокрема, його фінансуванню. Якщо малий, середній бізнес отримує кредити вартістю 25–30%, прозоро його вести неможливо.

Як ви, головний лобіст інтересів бізнесу в уряді, оцінюєте нещодавно прийняті підприємницькі закони, зокрема щодо оподаткування, введення облігацій з ПДВ, концепцію зміни спрощеної системи оподаткування тощо?

Борг з ПДВ, який виник головним чином за період діяльності попереднього уряду, перевишив 20 млрд. грн. Тому єдиним дієвим варіантом виходу з цього становища є випуск облігацій. Хотілося б, щоб цей процес був прозорим, системним, ритмічним, щоб він не впливув негативно на фінансову стабільність ринку України.

Вважаю, що до зміни спрощеної системи оподаткування сьогодні потрібно підходити дуже обережно, враховуючи пропозиції тих, хто нею користується. Головна вимога держави і податкових органів – щоб усі суб'єкти, які використовують спрощену систему оподаткування, мали касові апарати. Це питання може радикально вплинути на зміщення довіри влади до малого бізнесу та зупинити свавілля перевіряючих органів. Інша вимога – спрощена система має слугувати власне малому бізнесу, її не повинні використовувати суб'єкти ринку з величезними доходами зі сфери великої торгівлі, юридичних та фінансових послуг тощо.

Що стосується видачі ліцензій. Рішення, яке було нещодавно прийняте прем'єр-міністром зі скороченням кількості ліцензій, що видають державні органи, вдвічі, на наш погляд, є правильним. Ми думаємо, що це ще не останнє рішення стосовно ліцензування. Половину того, що залишилося, буде скорочено ще удвічі. У багатьох випадках ліцензування – це ніщо інше, як бюрократичні та корумповані перепони на шляху розвитку бізнесу.

Розкажіть про точки дотику малого бізнесу та близького вам АПК...

Сьогодні малий аграрний бізнес формує майже 80% валової продукції АПК. Звичайно, в сільському господарстві існують потужні агрохолдинги, які здійснюють свою діяльність на площах у сотні тисяч гектарів, створюють вертикально інтегровану структуру з виробництва та переробки сировини, продуктів харчування, зберігання, пакування, перевезення цієї продукції, формують великі логістичні ланцюги. Це є великий бізнес. А дрібний здійснює свою діяльність на присадибній ділянці. За рахунок власних зусиль він формує додаткову вартість, у більшості випадків без залучення додаткової робочої сили, тому що працівники такого бізнесу – переважно члени сім'ї аграрного підприємства. Ім сьогодні дуже тяжко. Насамперед тому, що сільське господарство – це ненормована робота, яка розпочинається рано-вранці до схід сонця і закінчується, коли воно заходить. 86% сільського населення не мають централізованого водопостачання, понад 90% – каналізації. І при цьому ці люди виробляють дуже важливу продукцію, без якої життя українця не є можливим. Для того щоб збільшити їхній статок, держава повинна зробити дуже багато. У нас напрацьовані пропозиції і конструктивні ідеї. Думаю, що відтепер ми втілимо їх у життя.

Олеся Куриляк

Ще одне проблемне питання – це боротьба з корупцією. На жаль, у рейтингу найбільш корумпованих держав наша посідає одне з провідних місць. Щоб подолати це явище, яке напряму корелюється з покращенням умов ведення бізнесу, владі треба докласти багато зусиль. І надпотужним має бути імпульс від президента, який став ініціатором реалізації антикорупційної стратегії.

Наш успіх – це сприятливий клімат для розвитку підприємництва. Це можливість легко зареєструвати свій бізнес, не перебувати під шаленим гнітом контролюючих органів, працювати в середовищі, в якому унеможливлена корупція.

Підприємець повинен мати позитивний імідж у державі. Його не мають права порівнювати з шахраєм, який хоче обікрасити власний народ. Це людина, яка створює робочі місця, примножує багатство держави, яка піdnімає статок громадян цієї країни.

Я пригадую часи, коли на початку 90-х рекомендували не вживати слово «бізнес», тому що суспільство сприймало його як брутальне слово. Мабуть, це було пов'язано із радянською ментальністю, і добре, що зараз побутує інше сприйняття цього терміна. Саме бізнес є головним рушієм розбудови держави, покращення добробуту людей, які живуть в Україні, зміцнення авторитету за межами наших кордонів. Тому чим міцнішим є партнерство між органами виконавчої влади та реальним сектором економіки, тим краще.

Перша хвиля масового демонтажу кіосків розпочалася в травні 2008 року після того, як мерія змінила порядок видачі дозволів на встановлення МАФів. Тоді зносилися, зокрема, об'єкти, розташовані на зупинках громадського транспорту. Як пояснюють підприємці, це було зроблено для того, щоб на майданчиках, які розчистили, встановити інші павільйони – нового дизайну та нових господарів.

21 травня 2009 року Київрада прийняла документ «Про введення принципу організаційної єдності з видачі дозволів на розміщення тимчасових споруд». У ньому бажаючи встановити новий об'єкт пропонувалося два шляхи: оформити право оренди, взявши участь та отримавши перемогу у тендерах, або отримати всі документи через комунальне підприємство «Київське інвестиційне агентство». Звичайно, більшість вибрали другий варіант. Але вже через рік усі ці МАФи виявилися поза законом: одні були встановлені на «червоних лініях» міських мереж, інші не мали «повного пакету документів». Так розпочалася нова хвиля демонтажу.

УСПП слідкуватиме за вирішенням «МАФіозного» питання в столиці

Київська ділова спільнота неодноразово зверталася до київської міської влади та УСПП із заявами про те, що протягом тривалого часу в столиці поширюються незаконні демонтажі малих архітектурних форм (МАФ) та інших тимчасових споруд. Підприємцям висуваються додаткові вимоги для отримання дозволів на їх розміщення, які часто суперечать чинному законодавству.

Щоб навести врешті-решт порядок, наприкінці травня 2010 року КМДА розробила нову концепцію розміщення МАФів та максимально спрощеного порядку отримання дозвільних документів. Взявши її за основу, підготовлено проект рішення сесії Київради з цього питання. Проект став темою для засідання Координаційної ради громадських організацій малого і середнього бізнесу Києва, яка проходила в УСПП. На ньому заступник мера Києва Валерій Миронов обіцяв, що будь-який підприємець, котрий звертається до КМДА з проханням про встановлення МАФу, отримає повний пакет документів за принципом «єдиного вікна» – замість того, щоб «вибивати» кожний дозвіл у різних інстанціях.

В УСПП погоджуються, що встановлення та функціонування МАФів потребує упорядкування – вони не можуть будуватися хаотично, заважати руху та відпочинку людей, псувати естетичне обличчя міста. Малі архітектурні форми мають відповідати всім санітарним нормам, знаходитися лише на тому місці, де вони слугуватимуть нагальним потребам киян.

«Для всіх представників малого та середнього бізнесу необхідно створити однакові умови. А відповідати беззаконням на беззаконня – зносити кіоски, вимагати зайлі документи та гроші – не вихід. На 21 травня з великої кількості знесених МАФів лише 20 дійсно не мали повного набору дозвільних документів. Тому новий порядок розміщення тимчасових споруд нині потрібен як ніколи», – заявила голова Координаційної ради Людмила Денисюк.

Президент УСПП Анатолій Кінах пообіцяв захистити володарів МАФів. «Малий бізнес у Києві має відчутний вплив на розвиток економіки столиці – систему ціноутворення, забезпечення продуктами і послугами її населення, працевлаштування людей, поповнення державного та місцевих бюджетів тощо. Він потребує всілякої підтримки», – наголосив Анатолій Кінах.

Він поінформував, що відповідні запити УСПП щодо упорядкування встановлення МАФів спрямоване меру Києва Леоніду Черновецькому, його заступнику Анатолію Голубченку та міністру МВС Анатолію Могильову.

Отже, УСПП, Координаційна рада громадських організацій малого і середнього бізнесу Києва продовжують слідкувати за «МАФіозним» питанням у столиці з тим, що проблема встановлення кіосків та їхньої експлуатації була вирішена на користь киян та представників малого підприємництва міста.

Підприємці Києва – за прозорість дозвільних процедур

Роман Солодкий, голова ГО «Громадянський Корпус»

Київське інвестиційне агентство, яке покликане виконувати роль «єдиного вікна» з видачі дозвільної документації на встановлення МАФів, запровадило різні схеми корупційного характеру, в тому числі нав'язування підприємцям непотрібних їм послуг чи цін під загрозою відмови у видачі або продовження дії дозволів.

Схема проходження дозвільних процедур перетворилася на викачування грошей з підприємців. Так, ціноутворення на отримання дозволу на розміщення МАФу абсолютно непрозоре та неконтрольоване. Для «чужих» це коштує близько 32 тис. грн. за 20 кв. м, а для «своїх» – може і 10 тис. Так звані договори про моніторинг (запровадження яких не відповідає жодним законодавчим актам) укладаються на короткий термін: три, шість місяців та один рік, і продовження строку їх дії коштує підприємцям знову таку ж суму. Для «своїх» договори укладаються на значно довший строк – три, п'ять, а іноді і десять років. Крім того, встановлюється щомісячна орендна плата у розмірі 65–120 грн. за 1 кв. м, тож навіть заплативши 32 тис. грн., підприємець може працювати лише до тих пір, поки він щомісячно сплачує ще й цей додатковий збір.

Усі документи, які отримані підприємцями до 2008 року, визнані недійсними. Тобто підприємці, які роками проходили погодження у десятках інстанцій, повинні знову отримувати дозволи, але вже заплативши кошти Київському інвестиційному агентству.

Усе це призвело до того, що нові кіоски, документи на які купуються, як продукти у гастрономі, виростають повсюдно: у місцях проходу пасажирів біля метро, біля трамвайніх колій, на комунікаціях, чого неможливо було навіть уявити при попередній дозвільній процедурі. Підприємці одночасно виступають за впорядкування функціонування МАФів та встановлення прозорості дозвільних процедур.

Нові бренди України та її міст: виклик часу та платформа для співробітництва

Валерій Пекар, віце-президент УСПП з питань ділового туризму та інвестиційної привабливості

Протягом останніх років поєднання глибокої економічної кризи та тривалого політичного хаосу призвело до катастрофічного зниження іміджу України. Цей негативний імідж розглядається як додаткові «локальні ризики» та безпосередньо впливає на умови роботи вітчизняних підприємців: іноземні інвестиції, умови експортно-імпортних та кредитних операцій, а також, звичайно, в'їзні туристичні потоки. У фокус цієї негативної оцінки потрапляють також некомерційні питання: вітчизняні культурні досягнення та наукові програми, візовий режим для наших співграждан тощо. Таким чином, кожен громадянин України відчуває на собі наслідки її негативного іміджу. Та сама проблема характерна також для окремих міст і регіонів України.

Об'єктивно ні центральна, ні місцева влада сьогодні не мають ресурсів та компетенції для системного вирішення проблеми інвестиційної та туристичної привабливості України та її міст і регіонів.

Це є завданням небайдужих громадян, підприємців та представників експертного співтовариства. Отже, настав час поставити роботу з покращення іміджу України, її міст і регіонів на системну основу під егідою УСПП. Залучення широких мас підприємців, галузевих та регіональних підприємницьких організацій дозволить розробити необхідні методичні та презентаційні матеріали, поширити їх у зацікавлених вітчизняних та іноземних підприємницьких колах, провести низку різноманітних заходів для досягнення вказаної мети. Сьогодні багато вітчизняних фахівців у галузі міжнародного та регіонального маркетингу, зв'язків з громадськістю, інвестиційного консультування, соціальних технологій тощо, приймаючи проблему близько до серця, готові працювати на громадських засадах. Необхідно їх об'єднати та надати їм відповідну організаційну допомогу. Ця робота

Валерій Пекар, віце-президент УСПП з питань ділового туризму та інвестиційної привабливості

буде органічно доповнювати поточні міжнародні та регіональні програми УСПП. Результатами роботи стануть підвищення іміджу УСПП в Україні та за кордоном, надання конкретної допомоги потребуючим цього підприємствам, містам і регіонам, зміцнення зв'язків із підприємницькими асоціаціями інших країн.

Нині на громадських засадах вже реалізується низка проектів, що знайшли розуміння і підтримку УСПП. Сьогодні ми публікуємо матеріали про два таких проекти.

Андрій Федорів, бренд-менеджер

Україна – бренд

Андрій Федорів, бренд-менеджер, співвласник креативного агентства SAHAR та дизайн-бюро KARANDASH DESIGN

Глобалізація стирає культурні кордони держав, тому Україні з і без того слабкою ідентичністю дуже важливо відповісти як для самої себе, так і для всього світу на питання: «В чому моя унікальність?».

Чи не є дивним те, що на вулицях Києва набагато більше логотипу Туреччини, ніж національної символіки?

Прослідкуємо ланцюжок, як у іноземців, які прилетіли до Києва, формується враження про Україну. В точці першого контакту з країною – аеропорт – плазмові екрани, на яких крутять кліпи напівоголених маловідомих дівчат, на стінах висить незрозуміла реклама алкоголю чи сигарет. На шляху до міста бачимо вивіску «Вітаємо у Києві. Welcome to Kiev». На центральній вулиці немає адекватної інформації про країну. У найбільш популярному серед іноземців місці в Києві – на Андріївському узвозі – українські сувеніри у вигляді п'яних козаків, які продаються поряд із шапками Будьонного і бюстами Сталіна, і, звичайно ж, футболки з національним героєм – доктором Хаусом. У результаті отримуємо негативний образ країни як чогось трохи сільського, трохи радянського, але з красивими дівчатами.

У нас є дедлайн – Євро-2012. Завдяки футбольному чемпіонату на Україну знову націлять об'єктиви усіх телекамер, і ми повинні бути до цього готовими. Поки держава не проводила повноцінних програм у цьому напрямі.

Усе це спонукало мене ініціювати проект «Україна – бренд» і стати бренд-менеджером України. В проекті маю надію об'єднати зусилля найкращих організацій і найрозумніших людей країни для спільного створення професійного якісного бренда України.

Першим етапом був конкурс для молодих дизайнерів Design-Tomorrow, який намагався розробити альтернативну візуальну ідентифікацію для України. Адже у світі, де вже є літаки й Інтернет, державні атрибутики для привабливого образу країни замало. Конкурс викликав резонанс у культурних і медіа-колах України, ми отримали понад 600 робіт із різних регіонів. Показовим є те, що більшість робіт надійшла із Харкова, а переможець конкурсу – з Одеси, що спростовує тези про розкол країни і про те, що справжня Україна – тільки у Львові. Журі, до складу якого входили відомі дизайнери і творчі особистості, обрали концепцію логотипа країни, яка буде допрацьовуватися провідними дизайнерськими студіями і презентуватися на початку серпня.

У липні стартує проект «Позиціонування». Його мета – провести робочі сесії у регіонах країни і виробити концепцію бренда України, яку буде презентовано у листопаді. До участі запрошуються всі бажаючі, які можуть виступити експертами чи допомогти в організації проекту.

У проекту «Україна – бренд» є два непорушних принципи. По-перше, участь у ньому є абсолютно безоплатною – ніхто на цьому не заробляє. По-друге, всі результати діяльності будуть у відкритому

доступі і безкоштовні для використання. Наприкінці серпня буде запущено сайт ukraine-brand.org, з якого будь-хто зможе безкоштовно скачати матеріали проекту і використати їх на власний розсуд.

Потрібно пам'ятати, що наша мета – Україна. Від її обличчя-брэнда у майбутньому буде залежати кількість залучених інвестицій, обсяги експорту, розвиток туризму. Якщо вас не влаштовує той образ країни, в який ми живемо, і є бажання змінити щось на краще, приєднуйтесь. Зарaz у наших руках – можливість створити і визначити подальше місце України серед величезної кількості країн світу.

Мої координати: a@fedoriv.com

Конкурувати чи співпрацювати?

Сергій Чумаченко, експерт з питань інтеграції та командоутворення проекту «Бренд Міста – справа Містян», директор компанії Team Extreme

Вітчизняному бізнесу гостро не вистачає культури співробітництва: на рівні компаній, міст, регіонів, галузей. Хочемо ми чи не хочемо, усвідомлюємо чи ні, але ми всі взаємопов'язані між собою. Виграє той, хто усвідомлює цю взаємопов'язаність та інвестує в неї, тому що економіка майбутнього – це економіка співробітництва. І сьогодні ми бачимо багато прикладів співробітництва заради покращення умов ведення бізнесу. Практично в усіх галузях створені і динамічно розвиваються галузеві та фахові асоціації, які стають майданчиком для узгодження конкуруючих інтересів, для розробки «правил чесної гри», а подекуди – і формування державної політики у відповідній галузі. Іншими прикладами співробітництва за «мережевими», неєпархічними принципами є регіональні асоціації підприємців, підприємницькі інтелектуальні клуби, галузеві третейські суди, незалежні інформаційні та дослідницькі центри тощо.

Одним із найбільш яскравих прикладів «мережевого» співробітництва є соціально орієнтований некомерційний проект «**Бренд Міста – справа Містян**» (www.bgorod.in.ua). Ідея проекту полягає в об'єднанні зусиль представників міського бізнесу, культури, влади, творчої молоді для розробки і реалізації бренда рідного міста. Адже сьогодні більшість великих і малих українських міст потерпає від слабкості свого іміджу, що відображається на інвестиціях, туристичних потоках, міграції мешканців до інших, більш привабливих міст.

Заважає брак фахових знань у сфері брендингу, брак навичок спільної роботи в умовах відкритості, довіри і взаємоповаги, брак віри в успіх громадських починань. Допомогти з цим – справа команди проекту «Бренд Міста – справа Містян», що об'єднала відомих експертів із соціальних технологій, маркетингу, командоутворення, психології тощо. Вони передають міським співтовариствам розроблену технологічну базу, допомагають в інтеграції, забезпечують подальшу методичну підтримку. Проект стартував 27 травня в Миколаєві, на черзі – інші міста Східної, Західної, Південної, Центральної України. Проект є неполітичним, некомерційним, соціально орієнтованим за принципом «знизу вгору».

«Мережеві» проекти, такі як «Бренд Міста – справа Містян», здатні інтегрувати колосальну невитрачену соціальну енергію громадян, насамперед підприємців, та спрямувати її на покращення умов ведення бізнесу, врешті-решт – підвищення якості життя всіх співвітчизників. Адже світ змінюється, конкуренція поступається місцем співробітництву, і це вимагає нових навичок: довіри, відкритості, толерантності. Формування культури співробітництва в країні – це найпотужніша інвестиція в майбутнє, а можливо, із часом це стане нашим національним надбанням.

Сергій Чумаченко, директор компанії Team Extreme

Лише люди, що живуть у місті, що тут народилися, працюють і нікуди не бажають віїджджати, – лише вони спроможніся осягнути справжній дух рідного міста і проявити риси його нового обличчя. Адже бренд – це не логотип, це дух міста.

Відповідь на запитання «навіщо Місто світові?» – це точка опори для зміни умов життя.

Привабливий бренд міста вкрай необхідний місцевим підприємцям, владі, всім містянам. Завдання його розробки здатне об'єднати людей різного віку, професії, соціального стану, навіть конкурентів у бізнесі.

Віктор Хмільовський, президент Спілки орендарів і підприємців України

Як подолати протиріччя серед організацій роботодавців?

На вердикт народних депутатів у другому читанні вже давно чекає проект закону «Про соціальний діалог в Україні». Цей законопроект мав би зняти непрості суперечності у стосунках як між соціальними партнерами (профспілками, роботодавцями та урядом), так і між суб'єктами кожної зі сторін соціального діалогу (СД) на всіх його рівнях. Фактично ж його редакція в разі схвалення Верховною Радою України може не лише зруйнувати еволюційні надбання соціальних партнерів за весь період новітньої України, а й спричинити непорозуміння зі світовою спільнотою через відсутність у ньому розуміння демократичної сутності СД.

Про це розповідає **Віктор Хмільовський**, президент Спілки орендарів і підприємців України.

Однією з найважливіших передумов успішності національних стратегій стійкого розвитку є участь в їх опрацюванні та реалізації всіх соціальних груп. Необхідні цивілізовані взаємини між владою та інститутами громадянського суспільства, розвиток соціального діалогу між організаціями найманих працівників та власників бізнесу у відповідності до принципів Конвенції Міжнародної організації праці та інших міжнародних угод.

У цьому зв'язку удосконалення СД між самодостатніми самоорганізованими соціальними партнерами є нагальним завданням держави. Це особливо актуально для сучасного українського суспільства з його дефіцитом довіри власників бізнесу (підприємців, роботодавців) до владних інституцій і протиріччями між політично налаштованими новітніми об'єднаннями організацій роботодавців та природно сформованими суб'єктами сторони роботодавців.

Для України нині дуже важливим є розвиток інституту соціального діалогу, що відображає переговорний процес між владою, бізнесом та профспілками і має відігравати роль своєрідного «фільтру» для відсікання небажаних суспільству новацій (законопроектів, програм розвитку тощо) та, відповідно, стимулювання суспільно корисних новацій в економіці, сфері державного управління, соціальній сфері тощо. Шлях до цього – досягнення соціальними партнерами консенсу щодо балансу інтересів.

Актуалізація соціального діалогу за останні десять років у середовищі соціальних партнерів (особливо політичного бомонду та можновладців), на жаль, суттєво мотивувала їх функціонерів до використання цього демократичного інституту в приватно протекціоністських, кар'єрних та політичних цілях.

Неабияку негативну роль у цьому феномені відіграє альянс уряду та об'єднань організацій роботодавців у складі сторони власників, що об'єднуються для ведення переговорів із профспілками, зумовлений нормами Закону України «Про колективні договори і угоди». Негативну не за суттю його положень, а за їх довільним тлумаченням. Отже, функціонерам новітніх об'єднань організацій роботодавців, утворених протекціоністським шляхом, дуже бажано «підігнати» чинне законодавство під «легітимність» своїх структур і їхнє місце у соціальному діалозі, особливо у відносинах з державними та міжнародними інституціями. Однозначно, що в разі їх підтримки владою слід очікувати порушення конституційних прав і свобод інших інститутів громадянського суспільства – учасників соціального діалогу.

Ось Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2009 року №1513-р «Про проведення переговорів щодо укладення Генеральної угоди між Кабінетом Міністрів України, спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні та всеукраїнськими профспілками і профоб'єднаннями та галузевих і региональних колективних угод на новий строк». Цим документом попередній уряд одноосібно виокремив спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні

в ексклюзивного суб'єкта сторони власників від недержавного сектору економіки, позбавивши інші об'єднання організацій роботодавців та підприємців, що користуються найманою робочою силою, права на участь у веденні колективних переговорів і укладанні Генеральної угоди на новий строк. До речі, тих, хто підписував чинну Генеральну угоду на 2008–2009 роки! Цим держава спонукає їх до підлегlosti неформальному громадському новоутворенню – спільному представницькому органу (СПО) (див. матеріал «Невигадана історія» та добірку статей в однайменній рубриці в журналі «Роботодавець» №5'10).

Отже, соціальний діалог у країні є дуже недосконалім. Він занадто політизований, лідери організацій часто є емісарами політичних партій чи державних інституцій або виконують соціальне замовлення останніх. Дуже часто доводиться спостерігати імітацію соціального діалогу: завдання, яких він має досягати по суті, підміняються процедурами або обмежуються виключно «легкими» малозначущими формами.

Складається враження, що деякі особистості просто «зациклена»: велику частину спілкування займають звинувачування у колишніх провинах чи упущеннях, невдоволення й негативні емоції. Головне – у сучасного соціального діалогу в Україні дуже слабке, щоб не сказати відсутнє, експертне забезпечення та інтелектуальне наповнення.

На мій погляд, усі ці загрози містить законопроект «Про соціальний діалог в Україні». Це послаблює можливість соціальних партнерів (профспілкової сторони та роботодавців) якісно будувати свої відносини, продуктивно впливати на підприємницький клімат, сприяти зростанню вітчизняної економіки. Виникає питання щодо конституційності подібних законопроектів...

(Продовження теми дивіться в наступному номері)

Для переговорного процесу, досягнення порозумінь підбираються «свої» чи привілейовані партнери, що робить неможливим дієве розв'язання конфліктів між соціальними партнерами на правовій основі. Часто спостерігається зведення форм СД до двосторонніх контактів і взаємин – «державні установи – працівники» та «роботодавці – працівники». Інструменти та юридичні механізми підбираються вибірково; замість інститутів, які покликані вести соціальний діалог, часто спостерігаємо лише окремих індивідів.

Україна є однією із 179 країн світу, які у 1992 році на Конференції ООН з питань довкілля і розвитку в Ріо-де-Жанейро ухвалили глобальні стратегії розвитку «Порядок денний на ХХІ століття» та «Локальний порядок денний ХХІ століття», підписані відповідну декларацію, взявиши на себе зобов'язання ухвалити національні стратегії стійкого розвитку та втілювати їх в життя. Україною також було підтримано відповідний План дій у 2002 році.

Саме в період фінансово-економічної кризи важливо своєчасно отримати відповідь на питання: як переформувати структуру економіки, виробничих відносин, стосунків між державою та суспільством на національному і місцевому рівнях? Як забезпечити найвищу мобілізацію людського, інноваційного та інтелектуального потенціалу, посісти гідне місце в системі міжнародного розподілу праці й при цьому зберегти повноцінність природних систем, фізичне і духовне здоров'я нації, демографічну рівновагу?

В ООРУ – поповнення

Зараз, коли розробляються такі стратегічні довгострокові документи, як Податковий та Бюджетний кодекс, формується бюджет на 2011 рік, Генеральна уода, соціальний діалог за участю роботодавців, профспілок та влади має набувати реального, а не декларативного змісту, ефективно впливати на соціально-економічну політику в державі.

У цьому контексті особливої актуальності набуває питання встановлення скоригнованих і погоджених взаємовідносин між самими організаціями роботодавців. Ці питання обговорювалися на засіданні Ради Об'єднання організацій роботодавців України.

Організації роботодавців погодилися з тим, що сьогодні в середовищі роботодавців необхідно долати непотрібну конкуренцію і з кожного гострого питання трудових відносин, соціально-економічного розвитку формувати професійну та погоджену позицію. На засіданні Ради ООРУ було прийнято рішення прийняти у склад об'єднання десять нових структур – організацію роботодавців Хмельницької області, Запорізьку обласну федерацію роботодавців, організацію роботодавців «Рівненщина», асоціацію суднобудівників України «Укрсудпром», Українську аграрну конфедерацію, Міжрегіональну спілку рибогосподарських об'єднань та підприємств «Південрибцентр», Асоціацію інженерів України, Українську лігу молодих підприємців.

Об'єднання організацій роботодавців України відкрите для вступу всіх структур, які прагнуть ефективно працювати щодо подальшого соціально-економічного розвитку країни. Голова ООРУ Анатолій Кінах окреслив коло першочергових завдань: удосконалення українського законодавства з соціального партнерства, гідне представництво роботодавців у фондах державного соціального страхування, відновлення принципу рівноправної участі роботодавців у діяльності фондів тощо.

Львівський «Електрон» демонструє свої можливості

У Львові за сприяння Об'єднання підприємницьких організацій Львівщини (ОПОЛ) та за участі установи «Абпланалп Україна» відбувся одноденний семінар – майстер-клас «Презентація інструментального виробництва ВАТ «Концерн-Електрон», обладнання, технології, організація праці, ціноутворення в сучасному інструментальному виробництві».

Учасники ознайомились з можливостями інструментального виробництва ВАТ «Концерн-Електрон», його системою забезпечення якості від кращих світових виробників.

Закарпатці налагоджують зв'язки з Угорщиною

Регіональне відділення УСПП у Закарпатській області посилило співпрацю зі Спілкою підприємців та роботодавців Угорщини (VOSZ). У травні сторони провели конференцію, під час якої домовилися розвивати транскордонне співробітництво, посилити роботу над покращенням взаємодії між українськими та угорськими підприємствами, організаціями ділових кіл, а також обговорили питання покращення візової підтримки підприємцям – членам РВ УСПП у Закарпатській області. Участь у конференції взяли близько 60 провідних підприємців Угорщини та Закарпаття. Наступну зустріч сторони домовилися провести влітку поточного року в місті Ніредьгаза та запланували підписати там угоду про партнерство.

У Севастополі при УСПП створено студію проектних менеджерів

При РВ УСПП у Севастополі створено студію проектних менеджерів. Нова структура покликана активізувати проектні дослідження в регіональному та галузевому економічному розрізі, готовити моделі проектного менеджменту, займатися розробкою й впровадженням цільових програм.

За словами керівника РВ УСПП Віри Морозової, проектна діяльність студії полягатиме в пошуку, розробці і просуванні інвестиційних та грантових проектів з тематики діяльності регіонального відділення та його членів на міжнародні та вітчизняні ринки.

Харківський завод «Електротяжмаш» підставляє плече своїм партнерам

Харківський флагман енергетичного машинобудування «Електротяжмаш» провів міжнародну науково-практичну конференцію із сервісного забезпечення експлуатації турбогенераторного обладнання. Йшлося про вивчення інтересів споживачів, що експлуатують турбогенератори, для забезпечення максимального використання їх технічних можливостей і виключення аварійних ситуацій на теплових електростанціях.

Живе спілкування з представниками багатьох станцій, що експлуатують обладнання виробництва «Електротяжмаша», дозволило більш чітко зрозуміти потреби замовників. А ті, в свою чергу, отримали детальну інформацію про нові проекти, можливості підприємства, і почули кваліфіковані відповіді на всі питання.

Енергетики були приемно здивовані темпами розвитку заводу, можливостями конструкторських і виробничих підрозділів щодо модернізації турбогенераторів, підвищення не лише потужності, а й зручності експлуатації, а також готовності підприємства у стислі терміни і з високою якістю виконати будь-яке замовлення.

Благодійність як важлива складова підприємницької діяльності

За підтримки керівника регіонального відділення УСПП у Тернопільській області Василя Чубака, інших підприємців та ділових кіл міста працює благодійний фонд «Подоляні», який опікується лікуванням тяжкохворих дітей, оздоровленням у літній період дітей-інвалідів, надає допомогу малозабезпеченим сім'ям, а також забезпечує необхідною технікою дитячі будинки, спеціалізованим обладнанням – будинки інвалідів.

Нешодавно фонд відсвяткував свій другий день народження. В області розуміють значення підтримки соціально незахищених верств населення, особливо дітей-сиріт. У Тернополі вважають, що благодійність є важливою складовою підприємницької діяльності, адже власна справа набуває істинного сенсу саме тоді, коли вона дає можливість ділитися заробленим і спрямовувати кошти туди, де вони найбільш потрібні – на боротьбу з хворобами, бідністю, безробіттям, допомогу дитячим будинкам, сиротам, людям похилого віку тощо.

Херсонське регіональне відділення УСПП дбає про захист промисловців

Регіональне відділення УСПП у Херсонській області активно захищає підприємства регіону від недобросовісних рейдерських захоплень. Тут відстояли інтереси ДП «Скадовський морський торгівельний порт». У минулому році Міністерство транспорту та зв'язку України та Державний департамент морського і річкового транспорту неодноразово намагалися приєднати успішно працююче підприємство ДП «Скадовський морський торгівельний порт» до ДП «Херсонський морський торгівельний порт». Такі наміри не мали економічного обґрунтування, призвели б до знищення напрацьованої вантажної бази підприємства, тотального скорочення робочих місць, що дуже небезпечно в умовах Скадовська, падіння доходів і, як наслідок, недорахувань до бюджетів різних рівнів. Постраждав би не тільки порт, а й місто, оскільки ДП «Скадовський морський торгівельний порт» є найбільшим платником податків у місті. Лише негайне втручання представників регіонального відділення УСПП та безпосередня участь у вирішенні цього питання президента УСПП Анатолія Кінаха надало змогу запобігти руйнуванню успішно працюючого підприємства.

Також РВ УСПП у Херсонській області активно протидіє операції органів податкової служби під назвою «Бюджет». Основним її завданням є «контроль за контролерами» з метою підвищення ефективної контрольно-перевірочної роботи. За підтримки понад 100 підприємств регіону підготовлено звернення на адресу прем'єр-міністра України, голови ДПАУ, голови Херсонської облдержадміністрації стосовно недобросовісного виконання своїх обов'язків представниками податкових органів.

ЗОСП «Потенціал» проявляє ініціативу

Ділова організація Запорізької області «Потенціал» постійно долучається до участі в різноманітних тематичних виставках-ярмарках, до благодійних акцій регіону, проявляє ініціативу в організації форумів, круглих столів на актуальні теми розвитку бізнесу, покращення умов ведення господарської діяльності, реформування пенсійного страхування, налагоджує плідні відносини з місцевими органами влади тощо.

Союз взяв участь у XVIII Міжнародній спеціалізованій виставці «Машинобудування. Металургія 2010», під час якої було підписано стратегічно важливу угоду про техніко-економічну співпрацю між ТОВ «ЧТЗ-Уралтрак» (Росія) і ПМВКП «Ассоль» (Запоріжжя), а також у регіональному етапі Всеукраїнського конкурсу якості «100 кращих товарів України».

ЗОСПП «Потенціал» успішно розвиває співпрацю з бізнес-структурами Російської Федерації, зокрема із Санкт-Петербурзьким регіональним відділенням РСПП і Санкт-Петербурзьким фондом підтримки промисловості, таким чином підтримуючи коопераційні зв'язки підприємств.

За сприяння членів Союзу на території Приазовського, Приморського та Бердянського районів виявили бажання побудувати вітрові електростанції два інвестори – Euro Cape New Energy та ТОВ «Вінд Пауер» Донбаської паливно-енергетичної компанії. Загальна вартість інвестицій складатиме понад один мільярд євро.

На рахунку «Потенціалу» – багато благочинних акцій. За спонсорської підтримки ЗОСПП «Потенціал» у Хортицькому національному навчально-реабілітаційному багатопрофільному центрі пройшов Всеукраїнський інтеграційний фестиваль життєтворчості «Шлях до успіху». Фестиваль покликаний сприяти входженню дітей з особливостями розвитку в життя громади, підвищення їх ролі і соціального статусу в суспільстві, надання рівних можливостей для реалізації творчих здібностей учнів та молоді незалежно від віку, статі та індивідуальних особливостей.

Ужгородські ділові кола на захисті інтересів місцевих жителів

Регіональне відділення УСПП у Закарпатті долулося до незвичної для громадської організації справи – взяло участь в аукціоні з продажу басейну «Спартак» в Ужгороді і виграло його.

Басейн «Спартак» два роки тому було незаконно приватизовано. Цілісний об'єкт розділили на частини, щоб таким чином розпродати. Однак згідно з чинним законодавством спортивні об'єкти можуть продаватися лише єдиною спорудою, а не частково, до того ж за погодженням обласної ради.

«Басейн – це надбання громади міста, важливий об'єкт міської інфраструктури, який дуже потрібний ужгородцям для того, щоб займатися спортом та оздоровленням, вчити дітей, тренувати спортсменів. Щоб зірвати рейдерський захват народного майна, ми вирішили взяти участь в аукціоні. І хоча ціна є високою, ці гроші варти того, щоб не допустити передачі комплексу у приватну власність під інші забудови та втрати єдиного у місті басейна», – розповіла голова правління РВ УСПП у Закарпатській області Маргарита Мошак.

Вона повідомила також, що регіональне відділення УСПП звернулося до прокуратури та обласної ради Закарпатської області з проханням надати правову оцінку розподілу єдиного майнового комплексу басейну «Спартак» для продажу його частинами та покарати винних.

«Спартак» є єдиним басейном в Ужгороді. В ньому вирошло не одне спортивне покоління місцевих жителів. Проте в останні роки цей комплекс став занедбанням. Ужгородські підприємці налаштовані боротися за те, щоб басейн був відремонтований і городяни могли ним користуватися.

Херсон підтримує традиції народної культури

За підтримки Херсонського регіонального відділення УСПП у регіоні пройшов 12-й Міжнародний театральний фестиваль «Мельпомена Таврії», присвячений творчості великого українського письменника Миколи Гоголя.

За словами голови правління Херсонського регіонального відділення УСПП Світлани Корнілової, УСПП щорічно активно підтримує проведення цього творчого заходу, який став доброю традицією Херсонщини щодо вшанування традицій української культури. Зокрема, генеральним спонсором фестивалю уже впродовж десяти років виступає член УСПП компанія «Херсонбуд», постійними меценатами – херсонська фірма «Профи-Аудит» і МБТКП «Кредо».

Бути чесним щодо клієнтів – ось рецепт успіху

«Вісник УСПП» продовжує рубрику «Досвід кращих». У цьому номері про досвід компанії у протистоянні економічній кризи розповідає заступник директора ВАТ «Інші мережі» Роман Воловик

Компанія «Інші мережі», створена в 1999 році, займається негабаритними великовантажними перевезеннями територією України та за кордоном. Ми намагаємося максимально спростити клопіт замовника: беремо на себе розробку та визначення маршруту, отримання необхідних погоджень, спеціальних дозволів, оформлення документів, організацію супроводу транспортних засобів автомобілями ДАІ та охорони.

Коли в країну прийшла криза, замовлення зупинилися, і ми, як і більшість інших підприємців, відчули її наслідки: простоті перевезень, затримки зарплати, накопичування боргів. Добре, що нам довіряли наші партнери: «Інші мережі», фірма хоч і невелика, але з ім'ям.

В 2007–2008 роках усі наші 20 автопоїздів не стояли жодної хвилини, клієнти записувалися в чергу на два-три тижні наперед, заявки мала кожна машина. У 2009 році замерло все. Зовсім не надходило інвестицій. Залишилося одне завдання – вижити. Декілька компаній з добрым іміджем та непоганими активами, що займалися перевезеннями, зникли взагалі.

З початку весни цього року оновилися замовлення. Повернулися часи 2004–2005 років – конкуренція стала зовсім дрібною. Тоді працювало багато «приватників», котрі мали по одній-дві машини, за великими тривалими контрактами не працювали, вдавалися до демпінгу. Але навряд чи їх варто вважали серйозними конкурентами.

Виявилось, що за півтора роки кризи компанія стала мудрішою, економнішою, можливо, навіть скупішою. Стало зрозумілим: хто вистоїть в кризі – не розвалиться, не розпродастися, не піде в підпілля, той має майбутнє, буде працювати надалі.

До 2008 року ми системно планували свій бюджет, докладали зусиль з оновлення автопарку, розширення матеріально-технічної бази. Нинішня мета – закріпити стабільність, позбавитися боргів. Але й такий стан справ – теж рух, і маємо надію, позитивний.

Чи є в мене рецепти успіху? Потрібно мати підприємницьку хватку, бажання працювати, любити свою справу. Необхідно бути чесним щодо клієнтів та до себе. Якщо виникає хоч найменша кривизна душі, вона обов'язково вплине на результат – якщо не сьогодні, то в подальшій перспективі. Розрахуй на себе, на те, що можеш зробити та заробити сам. Кредити – справа в бізнесі необхідна, але забувати, що саме вони можуть повністю вибити землю з-під ніг, не можна. Захищай себе як можеш, вимагай підтримки від держави, від громадськості – той, хто виробляє, має бути захищеним. Необхідно бути готовим працювати щодня. Ми починали з простого офісу, стола та табуретки, без кредитів і значних вливань. Все заробили самі.

Вважаю, що нам непогано допомогло співробітництво з УСПП. Ми взяли участь у декількох економічних форумах, знайшли партнерів, з котрими вже довгий час працюємо. Крім того, УСПП постійно порушує та домагається результатів з «гаражів» питань підприємницької практики – податків, правил на митниці, взаємодії з контролюючими органами. Він конкретно допоміг нам вирішити декілька проблем, пов'язаних із Міністерством транспорту. Цивілізованому бізнесу не можна розвиватися без корпоративної організації, і ми задоволені, що працюємо у складі Союзу.

Роман Воловик, заступник директора ВАТ «Інші мережі»

Автопарк компанії нараховує 20 спеціальних тягачів DAF i Renault та 25 спеціалізованих напівпричепів виробництва Бельгії, Голландії та Німеччини, призначених виключно для транспортування негабаритних вантажів великої маси.

Якщо заглибится в деталі, я вважаю, в Україні більше була політична криза, ніж економічна. Тому питання стабільності виявляються для економіки першорядними. Але необхідні й протекціоністські заходи для національного виробника. Якщо уряд буде вживати заходів із пожвавлення будівництва, економічними важелями піднімати банківську сферу, все стане на свої місця. Вже почала демонструвати зростання хімічна промисловість, у виграному положенні сільське господарство. Якщо зростання ВВП сягне 5% на рік, як це заявлено в програмі економічного зростання Президента країни, всі галузі запрацюють, усі виробничі ланцюги включаться в єдину господарську систему. Українці – народ працелюбний, оптимістичний. Ми досягнемо успіху, якщо нас підтримати.